

a mortuis tertia die et predicare in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab iherosolima. Vos autem testes estis horum. Et ego mittam promissum patris mei in vos. vos autem sedete in ciuitate quoad usque induamini virtute ex alto. Eduxit autem eos foras in bethaniam et eleuatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis recessit ab eis et ferebatur in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in iherosolimam cum gaudio magno et erant semper in templo laudantes et benedicentes deum amen.

Explicit euangelium secundum Lucam.

Incipit prologus in euangelio secundum Iohannem.

Hic est iohannes euangelista unus ex discipulis domini qui uirgo a deo electus est quem de nuptiis uolentes nutrire uocauit deus. Cui uirginis tatis in hoc duplex testimonium datur in euangelio quod et preceteris dilectus a deo dicitur et huic matrem suam de cruce commendauit dominus ut uirginem uirgo seruaet. Denique manifestans in euangelio quod erat ipse incorruptibilis uerbi opus inchoans: solus uerbum carnem factum esse nec humum a tenebris comprehensum fuisse testatur. primum signum ponens quod in nuptiis fecit dominus ostendens quod ipse erat ut legentibus demonstraet quod ubi dominus inuitatus sit deficere nuptiarum uinum debeat et ueteribus immutatis: noua

omnia que a christo instituantur appareant. Hoc autem euangelium scripsit in asia posteaquam in pathmos insula apocalipsum scripserat ut cum in principio canonicis incorruptibile principium prenotat in genesi ei etiam incorruptibilis finis per uirginem in apocalypsi redderetur dicente christo ego sum alpha et omega. Et hic est iohannes qui sciens superuenisse diem recessus sui: conuocatis discipulis suis in epheso: per multa signorum experimenta promens christum descendens in defossam sepulture sue locum facta oratione positus est ad patres suos tam extraneus a dolore mortis quam a corruptione carnis inuenitur alienus. Tamen post omnes euangelium scripsit et hoc uirginis debebatur. Quorum tamen uel scriptorum temporis dispositio uel librorum ordinatio ideo a nobis per singula non exponitur: ut sciendi desiderio collato et querentibus fructus laboris et deo magisterij doctrina fuerit.

Explicit prologus. Incipit euangelium secundum Iohannem.

In principio erat uerbum et uerbum erat apud deum et deus erat uerbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil. Quod factum est in ipso uita erat et uita erat lux hominum et lux in tenebris lucet et tenebre eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes.

Hic vñt i testimoniū ut testimo
niū phibet de lumine ut omēs
crederent p illū. **N**ō erat ille lux s
ut testimoniū phibet de lumine
Erat lux vera q illuminat oēm ho
minē vñtē in hunc mūdū. **I**n
mūdo erat a mūdus p ipfū fact⁹
ē a mūdus eum nō cognouit. **I**n
ppria vñt a fui eū nō receperunt.
Quotq̄t aut receperit eū dedit eis
potestātē filios dei fieri hñs q̄ cre
dūt in noīe eius. **Q**ui nō ex sāgui
nibus neq̄ ex volūtate carnis ne
q̄ ex voluntate viri sed ex deo na
ti sūt. **E**t verbū caro factum ē a ha
bitauit in nob. **E**t vidim⁹ gloriā
ei⁹ gloriā quasi vñgemitū a p̄e
plenū gratie a veritatis. **J**ohan
nes testimoniū phibet de ipso et
clamat dicēs **H**ic ē quez dixi qui
pt⁹ me vñturus ē. añ me factus ē
q̄ prior me erat. **E**t de plenitudie
eius nos omēs accepim⁹ a graci
am p grā q̄ lex p moysen data
est gratia a veritas p ihsū cristū
facta ē. **D**eum nemo vidit vñq̄.
Vñgemitus filius q̄ ē in sinu pa
tris ipse enarrauit. **E**t hoc ē testi
moniū iohānis qñ misērūt iudei
ab iherosolimis sacerdotes a leui
tas ad eū ut interrogaret eū **T**u
quis es. **E**t cōfessus ē a nō nega
uit. **E**t cōfessus ē q̄ nō sum ego
xp̄s. **E**t interrogauerūt eū. **Q**uid
ergo. **H**elias es tu. **E**t dixit. **N**ō
sum. **P**robeta es tu. **E**t rñdit. **N**ō
dixerūt ergo ei. **Q**uis es ut rñsu
demus hñs q̄ misērūt nos. **Q**uid
dicis de te ipso. **A**it. **E**go vox da
mātis in deserto dirigitē viā dñi
sicut dixit ysaias ppheta. **E**t q̄ mis
si fuerāt erāt ex phariseis. **E**t inē

rogauerūt eū a dixerunt ei. **Q**uid
ergo baptisas si tu nō es xp̄s ne
q̄ helias neq̄ ppheta. **R**espondit
eis iohānes dicēs. **E**go baptiso i
aqua medius at vñm stetit quē
vos nescitis. **I**pse ē qui pt⁹ me vñ
turus est q̄ añ me factus ē cuius
ego nō sum dign⁹ ut solū eius
corrigiā calciāmēti. **N**ec in betha
nia facta sūt trās iordanem vbi
erat iohannes baptisās. **A**ltera
die vidit iohānes ihsū vñtētem
ab se a ait. **E**cce agn⁹ dei ecce qui
tollit peccata mūdi. **H**ic ē de quo
dixi. **P**ost me vñt vir q̄ añ me fa
ctus ē q̄ prior me erat a ego nesci
ebā eū. **S**ed ut manifestet in isra
hel p̄pterea vñi ego in aqua bap
tisās. **E**t testimoniū phibuit io
hānes dicēs. **Q**uia vidi spūm
descendētem quasi colūbā de celo
a mansit sup eū. **E**t ego nesciebā
eū sed q̄ misit me baptizare in aq̄
ille mhi dixit. **S**up quez videris
spūm descendentem a manētem sup
eū hic ē qui baptizat i spūsācto.
Et ego vidi a testimoniū phibui
q̄ hic est filius dei. **A**ltera die itē
eū stabat iohānes a ex discipul⁹
eius duo. **E**t respiciēs ihsū ambu
lantē dixit. **E**cce agn⁹ dei. **E**t audi
erūt eū duo discipuli loquētes et
secuti sūt ihsū. **C**ouerfus aut ihs
us a vidēs eos sequētes se dicit
eis. **Q**uid queritis. **Q**ui dixerunt
ei. **R**abbi qd dī interpretatū ma
gistē vbi habitas. **D**icit eis. **V**e
nite a videte. **V**enerūt a viderunt
vbi maneret a apud eū māsērūt
die illo. **H**ora aut erat quasi deci
ma. **E**rat at andreas frater symo
nis petri vñ⁹ ex duobz q̄ audieāt

Et die tertia nuptie facte sunt
chana galilee et erat mater
ihesu ibi. Vocatus est autem et ihesus
et discipuli eius ad nuptias. Et desi
tiente vino dicit mater ihesu ad eu.
Vinu non habent. Et dicit ei ihesus.
Quid mihi et tibi est mulier. Non
dum venit hora mea. Dicit mater eius
ministris. Quodcumque dixerit vobis
facite. Erant autem ibi lapidee ydrie

sex posite secundum purificationem iude
 orum capiētes singule metretas bi
 nas vel ternas. **D**icit eis ih̄s. **I**m
 plete ydrias aqua. **E**t impleuerunt
 eas usque ad summum. **E**t dicit eis ih̄s
 fuis. **H**aurite nunc et ferte architricli
 dmo. Et tulerunt. **U**t autem gustauit
 architriclinus aquam uinum factam
 non sciebat unde esset. ministri autem
 sciebant qui hauserant aquam vocat
 sponsum architriclinus et dicit ei. **O**is
 homo primum bonum uinum ponit et cum
 inebriati fuerint tunc id quod deterius
 est. **T**u autem serualisti bonum uinum
 usque adhuc. **H**oc fecit initium signo
 rum ih̄s in chana galilee et manife
 stauit gloriam suam et crediderunt in eum
 discipuli eius. **P**ost hoc descendit
 capharnaum ipse et mater eius et fratres
 eius et discipuli eius et ibi manserunt
 non multis diebus. **E**t prope erat pas
 cha iudeorum et ascendit ih̄s iheroso
 limam et inuenit in templo uendentes bo
 ues et oues et colubas et numula
 rios sedentes. **E**t cum fecisset quasi flagel
 lum de funicul omnes eiecit de templo
 ouesque et boues et numulariorum ef
 fudit es et mesas subuertit. **E**t hiis qui
 colubas uendebant dixit. **A**uferte
 ista hic et nolite facere domum patris
 mei domum negotiationis. **R**ecordati
 sunt uero discipuli eius quia scriptum est
 zelus domus tue comedit me. **R**espon
 dit ergo iudei et dixerunt ei. **Q**uid signum
 ostendis nobis quia hec facis. **R**espondit ih̄s
 et dixit eis. **S**oluite templum hoc et in tri
 bus diebus excitabo illud. **D**ixerunt ergo
 iudei. **Q**uadraginta et sex annis edifi
 catum est templum hoc et tu in tribus die
 bus excitabis illud. **I**lle autem dicebat de
 templo corporis sui. **C**um ergo resur
 rexisset a mortuis recordati sunt

discipuli ei⁹ quia hoc dicebat et
crediderunt scripturę et sermōni quę
dixit ih̄us. Cū autē esset iherosoli
mis in pascha in die festo multi
crediderunt in noīe ei⁹ vidētes sīg
eius q̄ faciebat. Ipse at̄ ih̄us nō
credebat semetip̄sū eis. eo q̄ ipse
nosset om̄es et q̄ opus ei nō eāt
ut quis testionū phiberet de ho
mine. Ipse enī sciebat qd̄ esset in
homine. **Ca. iij.**

Erat autē hō ex phariseis ny
codemus noīe p̄nceps iude
orū. **D**ixit autē ad ih̄m nocte et dixit
ei. Rabbi scimus q̄ a deo venisti
magister. **N**emo enī potest hec si
gna facere q̄ tu facis nisi fuerit de
us cū eo. **R**ndit ih̄esus et dixit ei.
Amē amen dico tibi nisi q̄s rena
tus fuerit denuo nō potest videre
regnū dei. **D**icit ad eū ny codemus.
Quō pōt hō nasci cum sit senex.
Nūquid pōt in vētre matris sue
iterato itroire et renasci. **R**ndit ihe
sus. **A**men amē dico tibi nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spūsan
cto nō pōt introire in regnum dei.
Qd natū ē ex carne caro est et qd̄
natum ē ex spū spiritus ē. **N**ō m̄
teis q̄ dixi tibi oportet vos nasci
denuo. **S**pūs vbi vult spiāt et vo
cē eius audis sed nescis vñ veni
at aut quo vadat. **S**ic est oīs q̄
natus ē ex spū. **R**ndit ny codem⁹
et dixit ei. **Q**uō possunt hec fieri.
Rndit ih̄esus et dixit ei. **T**u es ma
gister in israhel et hec ignoras.
Amē amē dico tibi q̄ qd̄ scim⁹
loquimur et qd̄ vidim⁹ testamur
et testimoniu noster nō accipitis.
Si terrena dixi vobis et non credi
tis quō si dixerō vobis celestia cre

detis. **E**t nemo ascendit in celum
nisi qui descendit de celo. **E**t sicut moyses
exaltauit serpētem in deserto. ita
exaltari oportet filiū hōis ut om̄is
q̄ credit in ipso nō pereat. s̄ habe
at vitam eternā. **S**ic enī deus di
lexit mūdū ut filiū suū v̄ngem̄tū
daret ut oīs qui credit in eū non
pereat sed habeat vitā eternam.
Nō enī misit deus filiū suū in mū
dū ut iudicet mūdū sed ut salue
tur mūd⁹ p̄ ipsum. **Q**ui credit in
eū nō iudicat. **Q**ui autē nō credit
iam iudicatus ē q̄ nō credidit in
noīe v̄ngem̄ti filij dei. **H**oc ē autē
iudiciū q̄ lux v̄it in mūdū et di
lexerūt hōies magis tenebras q̄
lucē. **E**rāt enī eoꝝ mala opa. **O**is
enī qui male agit odit lucē et non
v̄it ad lucē ut nō arguatur ope
ra eius. **Q**ui autē facit veritatē v̄it
ad lucē ut manifestent opa ei⁹
q̄ in deo sūt facta. **P**ost hec venit
ih̄esus et discipuli eius in iudeam
terrā illic moābat cū eis et bap
tīzabat. **E**rat autē et iohānes bap
tīzās in enon iux salīm q̄ aq̄ mē
te erāt illic et v̄iebant et baptīza
bātur. **N**ōdum enī missus fuerat
iohānes in carcerē. **F**acta ē autē
questio ex discipulis iohānis cū
iudeis de purificatiōne. **E**t venerūt
ad iohānez et dixerunt ei. **R**abbi
q̄ erat tecū trās iordanē. cui tu te
stimoniū phibuiisti ecce hic bap
tīzat et oēs veniūt ad eū. **R**espon
dit iohānes et dixit. **N**ō potest ho
mo accipere quicq̄ nisi fuerit ei da
tū de celo. **I**psi vos mihi testimo
niū phibetis q̄ dixerim. nō sum
ego xp̄s sed q̄ missus sū aī illuz

Qui habet sponsa; sponsus ē: amicus autē spōsi qui stat et audit euz gaudio gaudet ppter vocē sponsi. Hoc ergo gaudiū meū impletur ē. Illū oportet crescere. me autē minui. Qui defuruz venit sup oēs ē. Qui ē de terra de fra ē et de terra loquit. q̄ de celo venit sup oēs ē. Et qd̄ vidit et audivit hoc testat: testimonium eius nemo accipit. Qui autē accepit ei⁹ testimonium signavit. q̄ deus verax est. Quez em̄ misit deus: verba dei loquitur. Non em̄ ad mensurā dat deus spiritū. Pat̄ diligit filiū et oīa dedit in manu eius. Qui credit in filiū habet vitā eternā. q̄ autē incredul⁹ est filio nō videbit vitā. sed ira dei manet sup eum. **Ca. iiii.**

Ergo cognovit ihsus q̄ audierūt pharisei q̄ ihsus plures discipulos facit et baptizat q̄ iohes: quāq̄ ihsus nō baptizat s̄ discipuli ei⁹: reliquit iudeam et abiit itez in galileaz. Oportebat autē eū transire p samariā. Venit ḡ in ciuitatē samarie que dicitur sychar iuxta prediū qd̄ dedit iacob ioseph filio suo. Erat autē ibi fons iacob. Ihsus autē fatigat⁹ ex itinere: sedebat sic sup fontē. Hora autē erat quasi sexta. Venit mulier de samaria haurire aquā dic ei ihsus. Da mihi bibere. Discipuli em̄ ei⁹ abierāt i ciuitatez ut cibos emerēt. Dicit ergo ei mulier illa samaritana. Quō tu iude⁹ euz sis bibere a me poscis q̄ sū mulier samaritana. Nō em̄ contine iudei samaritanis. Rndit ihsus et dixit ei. Si scires donū dei et q̄s est q̄ dicit tibi da mihi bibere: tu forsitan pe-

tisses ab eo et dedisset tibi aquaz vinā. Dicit ei mulier. Dñe: neq̄ in quo haurias habes et puteus altus est. Vñ ego hēs aquā vinā. Nunquid tu maior es p̄e nostro iacob qui dedit nob̄ puteū et ipse ex eo bibit et filij ei⁹ et pecora ei⁹. Rndit ihsus et dixit ei. Oīs qui bibit ex aqua hac sitiet iteruz. Qui autē bibeit ex aq̄ quā ego dabo ei nō sitiet in eternū. s̄ aqua quam ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vitā eternā. Dicit ad eū mulier. Dñe da m̄ hāc aquaz ut nō sitia neq̄ venia huc haurire. Dixit ei ihsus. Vade vtea viruz tuuz et veni huc. Rndit mulier et dixit. Nō habeo virū. Dicit ei ihsus. Bū dixisti: q̄ nō habeo virū. Rñq̄ em̄ viros habuisti et nūc quē habes nō est tu⁹ vir. Hoc vere dixisti. Dicit ei mulier. Dñe: video q̄a ppha es tu. Patres nostri i monte hoc adorauerunt et vos dicitis q̄ ihero solimis est locus vbi adorare oportet. Dicit ei ihsus. Mulier crede mihi. quia veniet hora quādo neq̄ in mōte hoc neq̄ in ihero solimis adorabitis patrem. Vos adoratis quod nescitis: nos adoramus qd̄ scimus. quia salus ex iudeis est. Sed veniet hora et nunc est quando veri adoratores adorabunt patrem in spiritu et veritate. Nam pater tales queit qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare. Dicit ei mulier. Scio quia messias venit qui dicitur cristus. Cum ergo venerit ille nobis annuntiabit oīa. Dicit ei ihsus. Ego sū q̄ loquor tecum

Et paulo venerunt discipuli eius et
mirabantur quod cum muliere loqueba-
tur. Nemo tamen dixit. quid queis a
quid loquaris cum ea. Reliquit ergo ydria
suam mulier et abiit in civitatem et di-
xit illis hominibus. Venite et vide-
te hominem qui dixit mihi omnia quecumque
feci. Numquid ipse est Christus. Exierunt
de civitate et veniebant ad eum. In-
terea rogabant eum discipuli dice-
tes. Rabbi manduca. Ille autem di-
xit eis. Ego cibum habeo manducare
que vos nescitis. Dicebant ergo di-
scipuli ad invicem. Numquid aliquis
attulit ei manducare. Dicit eis Ihe-
sus. Meus cibus est ut faciam volun-
tatem eius qui misit me ut perficiam opus
eius. Nonne vos dicitis quod adhuc
quatuor menses sunt et messis venit.
Ecce dico vobis. leuate oculos vestros
et videte regiones. quia albe sunt iam
ad messes. Et qui metit mercedem
accipit et congregat fructum in vitam
eternam ut qui seminat simul gau-
deat et qui metit. In hoc enim est verbum
verum. quia alius est qui seminat et alius
est qui metit. Ego misi vos metere quod
vos non laborastis. alii laboraverunt
et vos in labores eorum introistis. Ex
civitate autem illa multi crediderunt
in eum samaritanorum propter verbum mu-
lieris testimonium phibentis. quia di-
xit mihi omnia quecumque feci. Cum venis-
sent ergo ad illam samaritana rogave-
runt eum ut ibi maneret. Et mansit
ibi duos dies. Et multo plures cre-
diderunt propter sermonem eius. Et mulie-
ri dicebant quod iam non propter tuam lo-
quaz credimus. Ipsi enim audivimus
et scimus. quia hic est vere salvator mun-
di. Post duos autem dies exiit inde
et abiit in galileam. Ipse enim Iesus te-

stimonium phibuit. quia propheta in sua
patria honorem non habet. Cum ergo ve-
nisset in galileam exceperunt eum ga-
lilei cum omnia vidissent que fecerat
iherosolymis in die festo. Et ipsi enim
venerunt ad diem festum. Venit ergo
item in chana galilee ubi fecit aquam
vinum. Et erat quidam regulus cuius
filius infirmabatur capharnaum. Die
cum audisset quod Iesus adveniret a
iudea in galileam abiit ad eum et roga-
bat eum ut descenderet et sanaret filium
eius. Incipiebat enim mori. Dixit ergo
Iesus ad eum. Nisi signa et prodigia vi-
deritis non creditis. Dicit ad eum re-
gulus. Domine descende priusquam mori-
atur filius meus. Dicit ei Iesus. Vade fi-
lius tuus vivit. Credidit homo famoni-
que dixit ei Iesus et ibat. Jam autem
eo descendente sui occurrerunt ei et nu-
tiauerrunt dicentes. quia filius eius vi-
ueret. Interrogabat ergo eum horam ab
eis in qua melius habuerit. Et dixe-
runt ei. quia huiusmodi hora septima reliquit
eum febris. Cognovit ergo pater quia illa
hora erat in qua dixit ei Iesus filius
tuus vivit et credidit ipse et domus
eius totum. Hoc iterum secundum signum fecit
Iesus cum venisset a iudea in galileam.

Post hec erat dies. **Ca. v.**
festus iudeorum et ascendit Iesus
iherosolimam. Est autem iherosolymis
probatica piscina que cognomina-
bat hebraice bethsaida quoniam por-
ticus habens. In hijs iacebat multi-
tudo magna languentium corporum dau-
dorum aridorum expectantium aque mo-
tus. Angelus autem domini descendebat
secundum tempus in piscinam et moueba-
tur aqua. Et qui primus descendisset
in piscinam post motum aque sa-
nus fiebat a quacumque detinebatur

infirmis. **E**rat autem quidam homo
ibi triginta octo annos huius in
infirmis. **D**unc cum vidisset
ihesus iacentem et cognovisset quod iam
multum tempus haberet dicit ei. **V**is
sanus fieri? **R**espondit ei languidus.
Domine: habeo ut cum turba
ta fuerit aqua mittat me in pisci
nam. **D**um venio ei ego: alius autem me
descendit. **D**icit ei ihesus. **S**urge: tol
le grabatum tuum et ambula. **E**t sta
tim sanus factus est homo ille et sustu
lit grabatum suum et ambulabat. **E**rat
autem sabbatum in die illo. **D**icebant
ergo iudei illi qui sanatus fuerat.
Sabbatum est: non licet tibi tollere
grabatum tuum. **R**espondit eis. **Q**ui me
sanum fecit ille mihi dixit: tolle gra
batum tuum et ambula. **I**ntrogaue
runt ergo eum. **Q**uis est ille homo qui dixit tibi
tolle grabatum tuum et ambula? **I**s
autem qui sanus fuerat effusus nescie
bat quis esset. **I**hesus enim inclinavit a
turba constituta in loco. **P**ostea in
venit eum ihesus in templo et dixit
illi. **E**cce sanus factus es: nunc noli
peccare ne deterius tibi aliquid contin
gat. **A**bijt ille homo et nuntiavit iu
deis quod ihesus esset qui fecit eum sanum.
Propterea persequerantur iudei ihe
sum quod hec faciebat in sabbato. **I**he
sus autem respondit eis. **P**ater meus usque
modo operatur et ego operor. **P**ropte
rea ergo magis querebant eum iu
dei interficere quod non solum solvebat
sabbatum sed et patrem suum dicebat deum
equalem se faciens deo. **R**espondit itaque
ihesus et dixit eis. **A**men amen dico
vobis non potest filius a se facere quicquid
pater nisi quod videt patrem facientem. **Q**ue
cumque enim ille fecerit: hec et filius similiter
facit. **P**ater enim diligit filium et omnia de

monstrat ei que ipse facit et maio
ra huius demonstrabit ei opera et vos
miramini. **S**icut enim pater suscitavit
mortuos et vivificat: sic et filius quod
vult vivificat. **N**eq. enim pater in
dicat quicquid sed omne iudicium de
dit filio ut omnes honorificent filium si
cut honorificant patrem. **Q**ui non ho
norificat filium: non honorificat patrem
qui misit illum. **A**men amen dico vo
bis quod qui verbum meum audit et cre
dit ei qui misit me: habet vitam eter
nam. **E**t in iudicium non venit sed transiit
a morte in vitam. **A**men amen dico
vobis quod venit hora et nunc est quando
mortui audient vocem filii dei et qui
audierint vivent. **S**icut enim pater
habet vitam in semetipso: sic dedit et
filio habere vitam in semetipso. **E**t
potestatem dedit ei et iudicium facere
quod filius hominis est. **N**olite mirari hoc
quod venit hora in qua omnes qui in mo
numentis sunt audient vocem filii
dei et procedent qui bona fecerunt in re
surrectione vite. **Q**ui vero male ege
runt in resurrectione iudicantur. **N**on
possum ego a meipso facere quicquid
sic audio iudico et iudicium meum
iustum est quia non quero volunta
tem meam sed voluntatem eius qui
misit me. **S**i ego testimonium perhi
beo de me: testimonium meum non
est verum. **A**liud est qui testimonium
perhibet de me et scio quia verum
est testimonium eius quod perhi
bet de me. **V**os misistis ad iohannem
et testimonium perhibuit veritati. **E**go autem non ab homine
testimonium accipio sed hec di
co: ut vos salvi sitis. **I**lle erat lucer
na ardens et lucens. **V**os autem vo
luistis ad horam exultare in luce eius.

Ego habeo testimoniū maius iohanne. Opa enim que dedit in patre ut perficiat ea. ipsa opa que ego facio testimoniū phibent de me. quia pater misit me. Et qui misit me pater ipse testimoniū phibuit de me. Neque vocem eius unquam audistis. neque speciem eius vidistis. Et verbum eius non habetis in vobis manens. quia que misit ille huic vos non creditis. Scrutamini scripturas. quia vos putatis in ipsis vitam eternam habere. Et ille sunt qui testimoniū phibent de me et non vultis venire ad me ut vitam habeatis. Claritate ab hominibus non accipio sed agnoui vos quia dilectionem dei non habetis in vobis. Ego veni in nomine patris mei et non accepistis me. Si alius venerit in nomine suorum accipietis. Quomodo vos potestis credere quod gloriam ab invicem accipitis et gloriam que a solo deo est non queritis. Nolite putare quia ego accusaturus sum vos apud patrem. Est qui accusat vos. moyses in quo vos speratis. Si enim crederetis moysi crederetis forsitan et mihi. De me enim ille scripsit. Si autem illi litteris non creditis. quomodo meis verbis credetis. **Ca. vi.**

Post hec abiit ihesus trans mare galilee quod est tyberiadis. Et sequebatur eum multitudo magna. quia videbant signa que faciebat super hiis qui infirmabantur. Subiit ergo in montem ihesus et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem primum pascha dies festus iudeorum. Cum subleuasset ergo oculos ihesus et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum dicit ad philippum. Vnde enim panes ut manducant hiis. Hoc autem

dicebat temptans eum. Ipse enim sciebat quid esset facturus. Respondit ei philippus. Ducetorum denariorum panes non sufficiunt eis. ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius andreas frater symonis petri. Est puer unus. qui habet quinque panes ordeaceos et duos pisces. Sed hec quid sunt inter tantos. Dicit ergo ihesus. Facite homines discubere. Erat autem fenus multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinquaginta. Accepit ergo ihesus panes et cum gratias egisset distribuit discubentibus. Similiter et ex piscibus quantum volebant. Ut autem impleti sunt. dixit discipulis suis. Colligite que superauerunt fragmenta ne pereant. Collegerunt ergo et impleverunt duo decem cophinos fragmentorum ex quinque panibus ordeaceis que super fuerunt hiis qui manducaverant. Illi ergo homines cum vidissent quod fecerat signum dicebant. Quia hoc est vere propheta qui venturus est in mundum. Ihesus ergo cum cognovisset quia venturi essent ut raperent eum et facerent eum regem. fugit iteque in montem ipse solus. Ut autem sero factum est descenderunt discipuli eius ad mare. Et cum ascendissent navim. venerunt trans mare in capharnaum. Et tenebre iam facte erant et non venerat ad eos ihesus. Maie autem vento magno flate exurgebat. Cum remigassent ergo quasi stadia viginti quinque aut triginta. videtur ihesum ambulante supra mare et primum navis fieri et timuerunt. Ille autem dicit eis. Ego sum nolite timere. Voluit ergo accipere eum in navim et statim navis fuit ab terra quam ibant. Altera die

turba que stabat trans mare: vi-
dit qz nauicula alia nō erat ibi n̄
vna qz nō introiſſz cū discipul-
fuis ihs in nauim. ſz ſoli discipu-
li ei⁹ abiſſent. **A**lie vero ſupue-
runt naues a tyberiade iuxta locū
vbi manducauerāt panes: grās
agentes deo. **C**ū ergo vidiffz tur-
ba qz ihs nō eēt ibi neqz discipu-
li ei⁹ aſcenderūt in nauiculas qz ve-
nerūt capharnaū querētes ihs.
Et cū inueſſent euz trans mare
dixerūt ei. **R**abi qñ huc veniſti.
Rñdit eis ihs qz dixit. **A**mē amē
dico vob: queritis me nō qz vidi-
ſtis ſigna. ſz qā manducaſtis ex
pamib⁹ qz ſaturati eſtis. **O**perami-
ni nō cibū qui perit. ſed qui pma-
net in vitā eternā quez fili⁹ hois
dabit vobis. **H**ūc ei pater ſigna-
uit deus. **D**ixerūt g ad eū. **Q**uid fa-
tiem⁹ ut opemur opa dei. **R**eſpō-
dit ihs qz dixit eis. **H**oc eſt op⁹
dei ut credatis in eū quē miſit ille.
Dixerunt ergo ei. **Q**uō g tu facis ſi-
gnū ut videam⁹ qz credam⁹ tibi.
Quid operaris. **P**atres nri man-
ducauerunt manna in deſerto ſic
ſcriptū eſt. **P**anē de celo dedit eis
manducare. **D**ixit g eis ihs. **A**mē
amen dico vobis: non moyſes de-
dit vobis panē de celo. ſz pater me⁹
dat vob panem de celo verū. **P**a-
nis em̄ dei eſt qui de celo deſcendit
qz dat vitāz mundo. **D**ixerūt g ad
eū **D**ñe ſemp da nob panē hunc.
Dixit aut eis ihs. **E**go ſū panis
vitę. **Q**ui venit ad me nō eſuri-
et qz credit in me nō ſitiet vnq. **S**z
dixi vob: qz vidiftis me qz nō cre-
didiftis. **O**mne qd dat in pater ad
me veniet qz eū qz venit ad me nō

eitiāz foras. qz deſcendi de celo nō
ut ſatiā voluntatē meā ſed volun-
tatez ei⁹ qui miſit me. **H**ec em̄ vo-
luntas eis qz miſit me patris: ut oē
qd dedit mihi nō perdā ex eo. ſed
reſuſcitez illud in nouiſſimo die.
Hec eſt em̄ voluntas patris mei
qz miſit me ut oīs qui videt filiū qz
credit in eū habeat vitā eternā
qz ego reſuſcitabo eū in nouiſſimo
die. **M**urmurabāt g iudei die illo
qz dixiſſet ego ſū panis viā⁹ qui
de celo deſcendi. **E**t dicebāt. **N**ōne
hic eſt fili⁹ ioseph cui⁹ nos noui-
mus patrē qz matrē. **Q**uō g dicit
hic: qz de celo deſcendi. **R**ñdit er-
go ihs qz dixit eis. **N**olite murmu-
rare i inuicē. **N**emo pōt venire ad
me niſi pater qui miſit me traxerit
eū et ego reſuſcitabo eū in nouiſſi-
mo die. **E**ſt ſcriptūz in prophetis. **E**t
erūt oēs docibiles dei. **V**is qui au-
diuit a patre et didicit venit ad
me. **N**ō qz pater vidit quiſq: n̄ iſ
qz eſt a deo: hic videt patrē. **A**men
amen dico vob qz credit in me ha-
bet vitāz eternā. **E**go ſū panis vi-
tę. **P**atres veſtri māducauerunt
māna i deſerto et mortui ſūt. **H**ic
ē panis de celo deſcendēs: ut ſi qz
ex ipō māducauerit non moriat.
Ego ſū panis viā⁹ qz de celo deſcē-
di. **S**i quis manducauerit ex hoc
pane viuet i eſnū. **E**t panis quē
ego dabo caro mea ē p mundi vi-
tę. **L**itigabāt ergo iudei ad inuicē
dicētes. **Q**uō pōt hic nobis carnē
ſuāz dare ad māducandū. **D**ixit
ergo eis ihs. **A**men amen dico
vob: niſi māducaueritis carnēz ſi-
lij hois et biberitis eius ſanguinez
non habebitis vitā in vobis.

la manducat me omne a
naſcuntur in nouiſſi-
a ego deſcendi de celo
do. **L**ao em̄ me eſt
ſanguinez me i panis.
hois māducauit bibe me
pater me manet qz ego in
ſua vitę me vitę pater
vno pater qz oia man-
me ſipit viuet pater me
me qui de celo deſcendit
māducauerit pater veſ-
a mortui ſunt. **Q**ui mādu-
pane viuet i eternū.
ſynagoga dicit in cap
Nolite g audientes et di-
nō dicite. **D**icit eſt h
quis pōt eū audire. **S**acer-
dotes apud ſemetipſos qz
racer de hoc discipuli eſt
hoc vos ſecuti ſat. **S**
dicit filiū hois aſcendit
pater. **S**pūs ē qz viuet
nō pōt quicq. **V**erba
locutus ſū vob ſpūs qz vitā
ſunt quāda ex vob qui nō
Sacerdos em̄ de mōdo iſta
ſent nō credentes qz
eſt eū. **E**t dicebat. **P**ater
pi vobis qz nemo pōt
me niſi ſuerit a datur a
ſe hoc multa diſcipuloz
meo retro qz iſta nō cū illis
laborem dicit g ihs ad b
ſiquis et vobis ab
ſpōdit g diſcipuloz. **S**
quē iſta. **V**erba a vob
les. **E**t nos credim⁹ qz
qz tu ſpūs filius dei.
ihs. **N**ōne ego vos du-
gi qz vob vobis dicit
erat autē de iſta ſym

Qui māducat meā carnē et bibit
meū sanguinē habet vitā eternā
et ego resuscitabo eū in nouissimo
die. Caro enim mea vere est cib⁹ et
sanguis me⁹ vere ē potus. Qui mā
ducat meā carnē et bibit meū san
guinē in me manet et ego in illo.
Sicut misit me viuens pater et ego
vivo propter patrem et qui manducat
me et ipse viuet propter me. **H**ic ē pa
nis qui de celo descendit. **N**ō sicut
māducauerūt patres vestri māna
et mortui sunt. Qui māducat hūc
panē viuet in eternū. **H**ec dixit in
synagoga docens in capharnaū.
Multi & audientes ex discipulis
ei⁹ dixerūt. **D**urus est h⁹ sermo. **E**t
quis potest eū audire. **S**ciens autē
ihesus apud semetipsum quod murmu
rarēt de hoc discipuli ei⁹ dixit eis
Hoc vos scandalizat. **S**i ergo vi
deritis filiū hominis ascendēte vbi eāt
prius. **S**pūs ē qui viuificat: caro
nō potest quicquam. **V**erba que ego
locutus sū vobis spūs et vita sūt. **S**ed
sunt quidā ex vobis qui nō credūt.
Sciebat enim ab initio ihesus qui es
sent nō credentes et quos traditur⁹
esset eū. **E**t dicebat. **P**ropterea di
xi vobis. quia nemo potest venire ad
me nisi fuerit ei datus a patre meo.
Ex hoc multi discipulorum ei⁹ abie
runt retro et iam nō cū illo ambu
labant. **D**ixit ergo ihesus ad duodecim
Nūquid et vos vultis abire. **R**e
spōdit ergo ei symon petrus. **D**ñe ad
quē ibim⁹. **V**erba vite etne ha
bes. **E**t nos credim⁹ et agnouim⁹
quod tu es xp⁹us filius dei. **R**espondit eis
ihesus. **N**ōne ego vos duodecim ele
gi et ex vobis vnus dyabol⁹ est. **D**i
cebat autē de iuda symonis scario

th⁹s. **H**ic enim erat traditurus eū
cū eēt vn⁹ ex duodecim. **Ca. vii.**

Post hec autē ambulabat ihe
sus in galileā. **N**on enim vole
bat in iudeā ambulare. quia quere
bant eū iudei interficere. **E**rat autē
in primo dies festus iudeorum sceno
phagia. **D**ixerūt autē ad eū fratres
eius **T**ransi hinc et vade in iudeā
ut et discipuli tui videāt opa tua
quā facis. **N**emo quippe in occulto quid
facit et queit ipse in palā eē. **S**i hec
facis manifesta temp⁹ mūdo. **N**eq⁹
enim fratres ei⁹ credebant in eū. **D**i
xit ergo eis ihesus. **T**emp⁹ meū nō dū
aduenit. temp⁹ autē vestrū semp
est pat⁹. **N**on potest mūdus odisse
vos. me autē odit. quia ego testimo
niū phileo de illo. quia opa ei⁹ ma
la sūt. **V**os ascendite ad diē festū
hūc. **E**go nō ascendā ad diē festū
istū. quia meū temp⁹ nō dū impletū
est. **H**ec cū dixisset ipse mansit in ga
lilea. **V**t autē ascēderūt fratres ei⁹
tūc et ipse ascendit ad diē festū nō
manifeste. sed quasi in occulto. **I**udei
ergo querebāt eū in diē festo et dice
bant. **V**bi ē ille. **E**t murmur mul
tus de eo eāt in turba. **Q**uidā enim
dicebāt quia bon⁹ est. alij autē dice
bāt nō. sed seducit turbas. **N**emo
tūc palā loquebāt de illo propter me
tū iudeorum. **I**am autē diē festo medi
ante ascendit ihesus in templū et do
cebat. **E**t mirabantur iudei dicētes
Quō hic litteras scit cū nō didice
rit. **R**espondit eis ihesus et dixit. **M**ea
doctrina nō ē mea. sed ei⁹ qui misit
me. **S**i quis voluerit voluntatē ei⁹
facere. cognoscat de doctrina utrū
ex deo sit an ego a meipso loquar.
Qui a semetipso loq⁹ gl⁹iam ppriam

querit. Qui aut querit gloria ei⁹
qui misit eū: hic verax est et miu
nitia in illo nō est. **Nōne** moyses
dedit vobis legē. **Et** nemo ex vob
facit legē. **Quid** me queritis inefi
cere. **Rūdit** turba et dixit. **Demo**
mū habes. **Quis** te querit inefice
re. **Rūdit** ih̄us et dixit eis. **Vnu**
z op⁹ feci et oēs miramini. **Propte**
rea moyses dedit vobis circūcisio
nē: nō q̄ ex moyse est. s; ex patri
b⁹. **Et** in sabbato circūciditis ho
minē. **Sī** circūcisionez accipit hō ī
sabbato ut nō soluat lex moyse:
m̄ indignamini q̄ totū hōiez sal
uūz feci in sabbato. **Nolite** indi
care scdm fatiē. s; iustū iuditiū iu
dicare. **Dicebāt** ḡ quidā ex ihero
solimis. **Nōne** hic est quē quēnt
interficere. **Ece** palaz loquēz n̄
ei dicūt. **Nūquid** vere agnouerūt
p̄ncipes q̄a hic est xp̄us. **S;** hūc
scim⁹ vñ sit. xp̄us aut cū venerit
nemo scit vñde sit. **Clamabat** ḡ
ih̄us in tēplo docens et dīcēs. **Et**
me scītis et vñde sim scītis et a me
ip̄o nō veni. s; est ver⁹ q̄ misit me
quē v̄s nescītis. **Ego** scio eū et si
dixero q̄ nescio eū: ero simil vob
mendax. **S;** scio eū q̄ ab ip̄o sum
et ip̄e me misit. **Querebāt** ḡ eū ap
prehendere et nemo misit ī illū ma
n⁹. q̄ nō dū venerat hora ei⁹. **De**
turba aut multi credidērūt in eūz
Et dicebāt. **Crīst⁹** cū venerit: nun
qd̄ ptuā signa faciet q̄ q̄ h̄ facit.
Audierūt pharisei turbā murmu
rantē de illo hec et miserūt p̄ncipes
et pharisei ministros ut appren
derent ih̄m. **Dixit** ḡ eis ih̄us. **Ad**
huc modicū tps vobiscū sū et va
do ad eū q̄ me misit. **Querētis** me

Rnderūt a dixerūt ei. **N**ūquid a tu galileus es. **S**crutare scripturas a vide. qz a galilea ppha non fuerit. Et reuerſi ſunt vnusquiſqz in domū ſuam. **Ca. viij.**

Iheſus autē prexit in montē oliuē a diluculo itez venit in templū a oīs pplus venit ad eū a ſedēs docebat eos. **A**dducūt autē ſcribe et phariſei mulierē deprehēſā ī ad ulterio a ſtatuērūt eā in medio a dixerunt ei. **M**aſter hec mulier mō deprehēſa eſt in adulterio. **I**n lege autē moyſes mādauit nobis huiusmōi lapidare. **T**u g qd dicis. **H**oc autē dicebāt temptātes eū. ut poſſent accuſare eū. **I**heſus autē inclinās ſe deorſū digito ſcribebat in terra. **C**ū g pſeuerarent in interrogātes eū erexit ſe a dixit eis. **Q**ui ſine peccato ē veſtz p̄mus in illā lapidez mittat. **E**t itez ſe indi nans ſcribebat in terra. **A**udientes autē hec vn⁹ poſt vnū eribant incipientes a ſeniorib⁹ a remāſit ſolus ihs et mulier ī medio ſtās. **E**rigens autē ſe ihs dixit ei. **M**ulier vbi ſūt qui te accuſabāt. **N**emo te cōdemnauit. **R**ue dixit. **N**emo dñe. **D**ixit autē ihs. **N**ec ego te cōdenabo. **V**ade a iā ampli⁹ noli peccare. **I**tez g locutus ē eis iheſus dicēs. **E**go ſū lux mūdi. **Q**ui ſe quē me nō ambalat ī tenebris. ſi hatebit lumē vite. **D**ixerūt ego ei phariſei. **T**u de teipō testimoniū phibes. **T**estimoniū tuū nō ē vtz. **R**ndit ihs a dixit eis. **E**t ſi ego te ſtimoniū phibeo de meipō. vtz ē testimoniū meuz. qz ſcio vñ veni a quo vado. **V**os autē nescitis vñ vñō a quo vado. **V**os ſm carnē

indicatis ego ſi iudico quēqz. **E**t ſi iudico ego iuditiū meuz vtz ē qz ſolus non ſū. ſi ego a qui miſit me paf. **E**t in lege vñ ſcriptū eſt qz duoz hōim testimoniū vtz eſt. **E**go ſū qui testimoniū phibeo de meipō a testimoniū phibet de me qui miſit me paf. **D**icebant g ei. **V**bi eſt paf tuus. **R**ndit ihs. **N**eqz me ſcitis neqz patrē meū. **S**i me ſciretis forſitā a patrē meū ſciretis. **H**ec vba locutus eſt ihs in gazophilatio docens in tēplo. **E**t nemo apprehēdit eū. qz necdū venerat hora ei⁹. **D**ixit ergo iterū eis ihs. **E**go vado a qretis me a in p̄cō veſtro moriemī. **Q**uo ego vado vos nō poteſtis venire. **D**icebāt ergo iudei. **N**ūquid inſitiet ſemetipm. qz dicit quo ego vado vos nō poteſtis vire. **E**t dicebat eis. **V**os deorſū eſtis ego de ſuper nis ſū. **V**os de mundo hoc eſtis ego non ſū de hoc mundo. **D**ixi ergo vob quia moriemini ī peccatis veſtris. **S**i em̄ nō credideritis qā ego ſū moriemini in p̄cō vñō. **D**icebant ergo ei. **T**u quis es. **R**ndit eis iheſus. **P**ncipiū qui a loquor vob. **M**ulta hateo de vobis loqui a iudicare. ſi qui me miſit verax ē a ego q audiui ab eo hec loqr in mūdo. **E**t nō cōgnouerūt quia patrez ei⁹ dicebat deū. **D**ixit ergo eis ihs. **C**ū exaltaueritis filiū hōis tūc cōgnoſcetis qā ego ſū a a me ipō fatio n̄l. ſi ſicut docuit me paf hec loquor. **E**t qui me miſit mecū eſt a nō reliqt me ſolū. quia ego que placita ſūt ei fatio ſemp. **H**ec illo loquēte multi crediderūt ī eū. **D**icebat ergo iheſus ad eos qui

crediderunt ei iudeos. **S**i vos mase-
ritis i sermone meo: vere discipu-
li mei eritis et cognoscetis verita-
te et veritas liberabit vos. **R**espondit
ei. Semen abrahe sum? et nemini
seruium? **R**espondit ei. **Q**uo tu dicis libe-
ri eritis. **R**espondit eis ihesus. **A**men
amen dico vobis. quia omnis qui facit pec-
catum: seruus est peccati. **S**eruus autem non
manet in domo i eternum. filius ma-
net in eternum. **S**i ergo vos filius libe-
rauerit: vere liberi eritis. **S**cio quia fi-
lius abrahe estis. sed queritis me in fi-
cere. quia sermo meus non capit i vo-
bis. **E**go quod vidi apud patrem lo-
quor et vos que vidistis apud pa-
trem vestrum facitis. **R**esponderunt et dixe-
runt ei. **P**ater noster abraham? **E**dicit
eis ihesus. **S**i filii abrahe estis: ope-
ra abrahe facite. **N**unc autem queri-
tis me in ficere: hominem qui verita-
tem vobis locutus sum quam audiui a
patre. **H**oc abraham non fecit. **V**os fa-
citis opera patris vestri. **D**ixerunt itaque
ei. **N**os ex fornicatione non sumus na-
ti. **V**num patrem habemus deum. **D**ixit ergo
eis ihesus. **S**i deus pater vester esset: di-
ligeretis utique me. **E**go enim ex deo
processi et veni. **N**eq; enim a me possum
venire. sed ille me misit. **Q**uare loquelam
meam non cognoscitis. **Q**uia non pote-
stis audire sermonem meum. **V**os
ex patre dyabolo estis et desideria pa-
tris vestri vultis facere. **I**lle homici-
da erat ab initio et i veritate non ste-
tit. quia non est veritas i eo. **C**um loquerer
mediatum ex propriis loquerer. quia me-
dus erat et pater eius. **E**go autem quia veritatem
dico non creditis mihi. **Q**uis ex vobis
arguet me de peccato. **S**i veritatem dico
quod vos non creditis mihi. **Q**ui ex deo
est. verba dei audit. **P**ropterea vos

non auditis. quia ex deo non estis.
Responderunt ergo iudei et dixerunt ei.
None benedicimus nos. quia sama-
ritanus es tu et demonium habes. **R**espondit
ihesus. **E**go demonium non ha-
teo. sed honorifico patrem meum et vos.
i honorastis me. **E**go autem non que-
ro gloriam meam. **E**st qui querat et
iudicet. **A**men amen dico vobis si
quis sermonem meum seruauerit: mor-
tem non videbit in eternum. **D**ixerunt
ergo iudei. **N**unc cognouimus: quia de-
monium habes. **A**bramam mortuum est
et propheta et tu dicis si quis sermo-
nem meum seruauerit non gustabit
mortem in eternum. **N**umquid tu ma-
ior es patre nostro abraham qui mortu-
us est. **E**t propheta mortui sunt. **Q**uem te
ipsum facis. **R**espondit ihesus. **S**i ego
glorifico meipsum: gloria mea nihil est.
Est pater meus qui glorificat me quem
vos dicitis: quia deus noster est et non
cognouistis eum. **E**go autem noui eum.
Et si dixerem quia non scio eum: ero similis
vobis mendax. **S**ed scio eum et sermo-
nem eius seruo. **A**bramam pater vester
exultauit ut videret diem meum et vi-
dit et gauisus est. **D**ixerunt ergo iu-
dei ad eum. **Q**uinquaginta annos non
dum habes et abraham vidisti. **D**i-
xit eis ihesus. **A**men amen dico vo-
bis antequam abraham fieret ego sum.
Tulerunt ergo lapides ut iacerent
in eum. **I**hesus autem abscondit se
et exiit de templo.

Cap. ix.
Et preteriens ihesus vidit ho-
minem cecum a natiuitate et in-
rogauerunt eum discipuli eius. **R**abi
quis peccauit: hic autem pater eius
ut cecus nasceretur. **R**espondit ihesus. **N**eq;
hic peccauit neq; parentes eius. sed
ut manifestentur opera dei in illo.

Me oportet opari opa ei⁹ qui mi
sit me donec dies est. **V**enit nox
qñ nemo pōt opari. q̄dīa fūz in
mūdo: lux sū mundi. **H**oc cū dixis
set expuit in terrā et fecit lutū ex
spūto et limiuit lutū sup oculos
ei⁹ et dixit ei. **V**ade laua ī natato
ria syloe qđ īm̄pretatur missus.
Abijt ego et laui et venit videns
Itaq; vicini et qui viderāt eū p̄us
qđ mendicū erat dicebāt. **N**ōne
hic est qđ sedebat et medicabat.
Alij dicebant qđ h̄ est. **A**lij autē;
nequaq; s̄ siml̄ est ei⁹. **I**lle vero
dicebat qđ ego sū. **D**icebāt ergo
ei. **Q**uō apti sūt tibi oculi. **R**ndit
Ille hō qui dicit ihs lutū fecit et
vnxit oculos meos et dixit m̄. **V**a
de ad natatoria; syloe et laua. **E**t
abijt et laui et video. **E**t dixerunt ei
Vbi ē ille. **A**it nescio. **A**dducūt
eū ad phariseos qui cec⁹ fuerat.
Eāt aut sabbatū qñ lutū fecit ihe
sus et apuit oculos ei⁹. **I**ter⁹ ego ī
terrogabant eū pharisei quō vi
dis. **I**lle aut dixit eis. **L**utū m̄ po
fuit sup oculos et laui et video. **D**i
cebant ḡ ex phariseis quidā. **N**ō
est h̄ hō a dō qui sabbatū non cu
stodit. **A**lij aut dicebāt. **Q**uō pōt
hō peccator h̄c siḡ facē. **E**t scisma
erat īnt̄ eos. **D**icūt ergo ceco iter⁹
Tu qđ dicis de eo qui apuit ocu
los tuos. **I**lle aut dixit qđ ppheta
ē. **N**ō crediderūt ḡ iudei de illo qđ
cecus fuisset et vidisset. donec vo
cauerūt pntes ei⁹ qui viderat et
īntrogauerūt eos dicētes h̄c ē fi
lius vester que; vos dicitis qđ ce
cus nat⁹ ē. **Q**uō ergo nūc videt.
Rndērūt eis pntes ei⁹ et dixerunt
Scim⁹ qđ h̄c ē fili⁹ n̄r et qđ cecus

nat⁹ ē. **Q**uō aut nūc videat nesci
m⁹ aut qđ ei⁹ apuit oculos nos
nescim⁹. **I**p̄z īntro gate. **E**tatē ha
bet ip̄e de se loquat. **H**ec dixerunt
pntes ei⁹ qđ timebant iudeos. **I**ā
em̄ cōspirauerāt iudei ut si qđ eū
cōfiteret̄ cē xpm̄ extra synagogaz
fieret. **P**ropterea pntes ei⁹ dixe
runt qđ etatē habz. ip̄m īntro ga
te. **V**ocauerūt ergo rursū hōiem
qui fuerat cecus et dixerunt ei. **D**a
gloriā dō. **N**os scim⁹ qđ h̄c homo
p̄tōr est. **D**ixit ḡ ille. **S**i p̄tōr ē ne
scio. vnū scio qđ cecus cū essez mō
video. **D**ixerūt ergo illi. **Q**uid fec
tibi. **Q**uō apuit tibi oculos. **R**e
spondit eis. dixi vobis iā et audi
stis. **Q**uid iter⁹ vultis audire. **N**ū
quid et vos vultis discipuli eius
fieri. **M**aledixerūt ergo ei et dixe
runt. **T**u discipulus illi⁹ sis. nos
aut moyfi discipuli sumus. **N**os
scim⁹ qđ moyfi locutus ē d̄. h̄nc
aut nescim⁹ vñ sit. **R**ndit ille hō
et dixit eis. **I**n hoc em̄ mirabile ē
qđ vos nescitis vñ sit et apuit me
os oculos. **S**cim⁹ aut qđ peccato
res deus nō audit. s̄ si quis d̄i cul
tor est et voluntatē ei⁹ facit hunc
exaudit. **A** seculo nō est audit⁹
qđ qđ apuit oculos cecī nati. **N**isi
eēt h̄ a dō n̄ poterat facere quicq;
Rndēt et dixerēt ei. **I**n peccatis na
tus es tor⁹ et tu doces nos. **E**t eie
cerunt eū foras. **A**udiuit ihs qđ
eiecerunt eū foras et cū inuēisset
eū dixit ei. **T**u credis ī filiū dei.
Rndit ille et dixit. **Q**uis ē dñe ut
credā ī eū. **E**t dixit ei ihs. **E**t vi
disti eū et qđ loquit̄ tecū ip̄e est. **A**t
ille ait. **C**redo dñe. **E**t p̄cidēs ado
rauit eum. **E**t dixit ei ihs. **I**n

iudiciū ego in hūc mūdū veni: ut
qui nō vidēt videant et qui vidēt
ceci fiant. Et audierunt quidā ex
phariseis q̄ cū ip̄o erāt: et dixerūt ei.
Nūq̄d et nos ceci sum⁹? Dixit eis
ih̄s. Si ceci eētis nō haberetis pec
catū. Nūc vero dicitis. q̄ videm⁹?
peccatū vestrū manet. **Ca. x.**

Amen amen dico vob̄ qui nō
intrat p̄ ostiū in ouile ouīū
s̄ ascendit aliunde: ille fur est et la
tro. Qui aut̄ int̄t p̄ ostiū: pastor
ē ouīū. Huic ostiari⁹ ap̄it et oues
vocē ei⁹ audiūt. Et p̄rias oues
vocat nominatū et educit eas. Et
cū p̄rias oues emisērit ante eas
vadit et oues illū sequunt̄. q̄a sci
unt vocē ei⁹. Alienuū aut̄ nō sequū
tur. s̄ fugiūt ab eo. q̄ nō nouerūt
vocem alienorū. Hoc p̄biū dixit
eis ih̄s. Illi aut̄ nō cognouerūt
quid loqueret̄ eis. Dixit ḡ eis ite
rū ih̄s. Amen amen dico vob̄ q̄a
ego sū ostiū ouīū. Vēs quotquot
venērūt fures sūt et latrones. sed
nō audierunt eos oues. Ego sū
ostiū. Per me si q̄s introierit sal
uabit̄ et ingrediet̄ et egrediet̄ et pa
scua inueniet. Fur nō venit: n̄ ut
furem et mactet et perdat. Ego veni
ut vitā habeant et abundanti⁹ ha
beāt. Ego sū pastor bonus. Bon⁹
pastor animā suā dat p̄ ouib⁹ su
is. Mercenari⁹ aut̄ et qui nō est
pastor cui⁹ nō sunt oues p̄rie: vi
det lupū venientē et dimittit oues
et fugit et lupus rapit et dispergit
oues. Mercenari⁹ aut̄ fugit quia
mercenari⁹ ē et nō p̄tinet ad eum
de ouib⁹. Ego sū pastor bon⁹ et co
gnosco meas et agnoscūt me mee.
Sic nouit me pater et ego agnosco

p̄tem et amāz meā pono p̄ ouib⁹
meis. Et alias oues habeo que n̄
sūt ex hoc ouili et illas oportet me
adducere et vocē meaz audient et
fiet vñū ouile et vn⁹ pastor. Pro
pterea me p̄r diligit. q̄ ego pono
amāz meā et itez sumā eā. Nemo
tollit eaz a me. s̄ ego ponā eam a
meip̄o. Potestatiē habeo ponendi
eā et potestatiē h̄eo itez sumēdi eā.
Hoc mandatū accepi a p̄re meo.
Dissensio itez facta est int̄ iudeos
p̄p̄ sermones hos. Dicebāt autē
multi ex ip̄is. Demoniū habet et i
sanit. Quid eū auditis. Alij dice
bant. Hec verba nō sūt demoniū
h̄ntis. Nūquid demoniū p̄t ceco
rū oculos ap̄ire. Facta sūt aut̄ en
cemia i iherosolimis et hyems eāt
Et ambulabat ih̄sus in templo in
porticu salomonis. Circūderunt
ḡ eū iudei et dicebant ei. Quousq̄
aiāz nrāz tollēs. Si tu es xp̄us. dic
nob̄ palā. R̄ndit eis ih̄s. Loquor
vob̄ et n̄ creditis. Opa q̄ ego facio
in noīe p̄ris mei: hec testimoniūz
phibent de me. Sed vos nō credi
tis. quia nō estis ex ouib⁹ meis.
Oues mee vocem meaz audiūt et
ego agnosco eas et sequūt me. Et
ego vitāz eternā do eis et n̄ pibūt
in eternū et n̄ rapiet eas quisq̄ de
manu mea. Pater me⁹ q̄d dedit mi
hi mai⁹ oib⁹ ē et nemo p̄t rape
re manu patris mei. Ego et pater
vñū sum⁹. Sustulerūt lapides
iudei ut lapidarent eum. Respon
dit eis ih̄sus. Multa bona opera
ostendi vob̄is ex patre meo. Pro
pter quod eorum opus me lapi
datis. Responderunt ei iudei. De
bono opere non lapidamus te.

si de blasphemia et quod tu homo cum his
facis tempus dei. Respondit eis ihesus.
None scriptum est in lege vestra quia
ego dixi deus filius estis. Si illos dixit de
os ad quos primo dei factus est et non
potest solui scriptura que per patrem sancti
ficauit et misit in mundum vos dicit
tis quod blasphemias quia dixi filius
dei sum. Si non fatio opera patris mei
nolite credere mihi. Si autem fatio et si
mihi non vultis credere operibus credi
te ut cognoscatis et credatis quia
in me est pater et ego in patre. Quere
bant ergo eum apprehendere et exiuit
de manibus eorum. Et abiit iterum trans
iordanem in eum locum ubi erat io
hannes baptista prius et mansit
illuc. Et multi venerunt ad eum et di
cebant quod iohannes quidem signum
fecit nullum. Omnia autem quecumque dixit
iohannes de hoc vera erant et mul
ti crediderunt in eum. **Ca. xi.**

Erat autem quidam languens la
zarum a bethania de castello
marie et marthe sororum eius. Ma
ria autem erat que unxit dominum unguento
et extersit pedes eius capillis suis.
cuius frater lazarus infirmabatur.
Miserunt ergo sorores eius ad eum dices
tes. Domine ecce quem amas infirmat.
Audiens autem ihesus dixit eis. In
firmitas hec non est ad mortem sed
per gloriam dei ut glorificet filius dei per
eam. Diligebat autem ihesus martham
et sororem eius mariam et lazaram. **V**t
ergo audiuit quod infirmabatur tunc que
dam mansit in eodem loco duobus die
bus. Deinde post hec dicit discipu
lis suis. Eamus in indeam iterum. Dicunt
ei discipuli. Rabbi nunc querebant
te iudei lapidare et iterum vadis il
luc. Respondit ihesus. None duo et tri

bus sunt hodie dies. Si quis ambulauerit
in die non offendit quod lux huius
mundi videt. Si autem ambulauerit
in nocte offendit quod lux non est in
eo. **H**ec ait et post hec dicit eis. La
zarum amicus noster dormit sed
vado ut a somno exsuscitem eum. Di
xerunt ergo discipuli eius. Domine si dor
mit saluus erit. dixerat autem ihesus
de morte eius. illi autem putauerunt
quod de dormitione somni diceret. **T**unc
ergo ihesus dixit eis manifeste. La
zarum mortuus est et gaudeo propter
vos ut credatis quoniam non eram ibi.
Sed eamus ad eum. dixit ergo tho
mas qui dicit didimus ad discipu
los. Eamus et nos et moriamur cum
eo. **V**enit itaque ihesus et inuenit eum
quatuor dies iam in monumento
habentem. Erat autem bethania iuxta
iherosolimam quasi stadiis quindecim.
Multi autem ex iudeis venerant
ad martham et mariam ut consolaren
tur eas de fratre suo. **M**artha er
go ut audiuit quia ihesus venit
occurrit illi. maria autem domi sede
bat. dixit ergo martha ad ihesum.
Domine si fuisses hic frater meus non fuisset
mortuus. **S**ed et nunc scio quia que
cumque poposceris a deo dabit tibi
deus. **D**icit illi ihesus. resurget frater
tuus. dicit ei martha. **S**cio quia re
surget in resurrectione in novissi
mo die. dicit ei ihesus. **E**go sum resur
rectio et vita. **Q**ui credit in me etiam
si mortuus fuerit uiuet et omnis
qui uiuit et credit in me non morietur
in eternum. **C**redis hoc? **A**it illi. **V**tique
domine. **E**go credidi quia tu es christus
filius dei qui in hunc mundum veni
sti. **E**t cum hec dixisset abiit et voca
uit mariam sororem suam silentio dicens

Magister adesta uocat te. Illa uero
audiuit surgit cito et uenit ad eum.
Non dum enim uenerat ihesus in castel-
lum. sed erat adhuc in illo loco ubi
occurrebat ei martha. Iudei ergo qui
erant cum ea in domo et consolabantur
eam cum uidissent mariam quod cito fue-
rerit et exiit: secuti sunt eam dicentes
Quia uadit ad monumentum ut
ploret ibi. Maria ergo cum uenisset
ubi erat ihesus: uidens eum et cecidit
ad pedes eius et dixit ei. Domine: si fuisset
hic non fuisset mortuus frater
meus. Ihesus ergo ut uidit eam plorantem
et in deos qui uenerant cum ea plo-
rantes infremuit spiritu et turbauit
seipsum et dixit. Vbi posuistis eum?
Dixit ei. Domine: ueni et uide. Et lacri-
matus est ihesus. Dixerunt ergo iudei. Ecce
quoniam amabat eum. quod dicitur: at ex ipso
dixerunt. Non poterat hoc qui aperuit oculos
cecinati facere ut hic non moreretur.
Ihesus ergo rursum fremens in se
metipso uenit ad monumentum. Erat
autem spelunca et lapis suppositus erat
ei. At ihesus. Tollite lapidem. Dicit
ei martha soror eius qui mortuus
fuerat. Domine iam fetet: quattuor
dies enim. Dicit ei ihesus. Nonne dixi
tibi: quoniam si credideris uidebis gloriam
dei. Tulerunt ergo lapidem. Ihesus
autem eleuatis sursum oculis dixit. Pa-
ter gratias ago tibi quoniam audisti me.
Ego autem sciebam quod semper me audis
sed propter populum qui circumstat dixerunt
credat quod tu me misisti. Hoc cum di-
xisset: ecce magis clamauit. Lazare
ueni foras. Et statim protulit qui fuerat
mortuus ligatus manibus et pedibus istis
et fatus illi: sudario erat liga-
tus. Dixit eis ihesus. Soluite eum et si-
nite abire. Multi ergo ex iudeis qui

uenerant ad mariam et martham et
uiderant que fecit crediderunt in eum.
Quidam autem ex ipsis abiierunt ad
phariseos et dixerunt eis que fecit
ihesus. Collegereunt ergo pontifices et
pharisei conciliu et dicebant. Quid
facimus? Quia hic homo multa signa
facit. Si dimittimus eum sic: omnes cre-
dent in eum. Et uenit etiam romanus et tol-
lent nostrum locum et gentem. Unus
autem ex ipsis cayphas nomine cum
esset pontifex annis illius dixit eis.
Vos nescitis quicquam nec cogitatis
quod expedit uobis ut unus moriatur
homo pro populo et non tota gens pereat.
Hoc autem a semetipso non dixit. sed cum
esset pontifex annis illius prophetauit. quod
ihesus mortuus erat pro gente. Et non
tamen pro gente. sed ut filios dei qui erant
dispersi congregaret in unum. Ab illo
ergo die cogitauerunt ut interficerent
eum. Ihesus ergo iam non in palatio abu-
labat apud iudeos. sed abiit in re-
gionem iuxta desertum in ciuitatem que
dicitur effrem et ibi morabatur cum di-
scipulis suis. Proximum autem erat pas-
cha iudeorum et ascenderunt multi ihe-
rosolimitanorum de regione anni pascha
ut sanctificarent seipsos. Querebant
ergo ihesum et colloquebantur adinuicem
in templo stantes. Quid putatis quod
non uenit ad diem festum istum? Dederunt
autem pontifices et pharisei man-
datum: ut si quis cognouerit ubi
suscipit eum ut apprehendant eum.

Ihesus ergo ante **Ca. xii.**
sex dies pasche uenit be-
thaniam ubi lazarus fuerat mor-
tuus quem suscitauit ihesus. Fe-
cerunt autem ei etiam ibi et mar-
tha ministrabat. lazarus uero
unus erat ex discipulis eius et ego.

Maria ergo accepit librā vngue
ti nardi pistici pretiosi et unxit pe
des ihesu et exsternit pedes eius capil
lis suis et domus impleta est ex odo
re vnguenti. **D**ixit ergo unus ex disci
pulis eius iudas scariothis qui erat
eum traditurus. **Q**uare hoc vngue
ntum non venit trecentis denariis et
datum est egenis. **D**ixit autem hoc non
quod de egenis pertinebat ad eum sed
quod fur erat et loculos habens ea
que mittebantur portabat. **D**ixit ergo
ihesus. **S**ime illa ut in die sepultu
re mee seruet illud. **P**auperes enim
semper habetis vobiscum: me autem non
semper habebitis. **C**ognovit ergo
turba multa ex iudeis quod illic esset
et venerunt non propter ihm tantum sed ut
lazaro viderent quem suscitavit a mor
tuis. **C**ogitauerunt autem principes sae
dotum ut et lazaro interficerent quia
multi propter illum abibant ex iudeis
et credebant in ihm. **I**n crastinum
autem turba multa que venerat ad
diem festum cum audissent quod venit ihe
sus iherosolimam acceperunt ramos
palmarum et processerunt obviam ei et da
mabant. **O**sanna benedictus qui ve
nit in nomine domini rex israel. **E**t inue
nit ihesus asellum et sedit super eum sic
scriptum est. **N**oli timere filia syon
Ecce rex tuus venit sedens super pullum
asine. **H**ec non cognoverunt discipu
li eius primum sed quando glorificatus est
ihesus tunc recordati sunt quod hec erant
scripta de eo et hec fecerunt ei. **T**esti
monium ergo phariseis turba que erat
cum eo quando lazaro vocavit de monu
mento et suscitavit eum a mortuis.
Propterea et obviam venit ei turba
quod audierunt eum fecisse hoc signum
Pharisei ergo dixerunt ad semetipsos

Videtur quod non perficimus. **E**cce mun
dus totus post eum abiit. **E**rant autem
quidam gentiles ex hiis qui ascen
derant ut adorarent in die festo. **H**ii
ergo accesserunt ad philippum qui erat a
bethsaida galilee et rogabant eum
dicentes. **D**omine volumus ihm videre.
Venit philippus et dicit andree.
Andreas rursum et philippus dixe
runt ihesu. **I**hus autem respondit eis di
cens. **V**enit hora ut clarificet filius
hominis. **A**men amen dico vobis nisi
granum frumenti cadens in terram mor
tuum fuerit: ipsum solum manet. **S**i autem
mortuum fuerit multum fructum affert.
Qui amat amicum suum perdet eam. **E**t
qui odit amicum suum in hoc mundo in
vitam eternam custodit eam. **S**i quis
in ministerium me sequatur. **E**t ubi sum
ego illic et minister meus erit. **S**i quis
in ministraverit. **H**onorificabit eum
pater meus. **N**unc anima mea turbata est.
Et quid dicam. **P**ater salvifica me ex
hac hora. **S**ed propterea veni in horam
hanc. **P**ater clarifica nomen tuum. **V**e
nit ergo vox de celo. **E**t clarificavi
et iterum clarificabo. **T**urba ergo que
stabat et audierat dicebat toni
truum factum esse. **A**lij autem dicebant
Angelus ei locutus est. **R**espondit ihesus
et dixit. **N**on propter me hec vox venit.
sed propter vos. **N**unc iudicium est mundi.
Nunc princeps huius mundi citietur for
as. **E**t ego si exaltatus fuero a terra
omnia traham ad meipsum. **H**oc autem
dicebat significans quod morte esset
moriturus. **R**espondit ei turba. **N**os
audimus ex lege quod christus manet
in eternum. **E**t quomodo tu dicis oportet
exaltari filium hominis. **E**t quis est
iste filius hominis. **D**ixit ergo eis ihesus.
Adhuc modicum lumen in vobis est.

Ambulate dū lucē habetis: ut nō
tenebre vos cōprehendāt. Et qui
ambulat in tenebris: nescit quo
vadit. Dū lucē habetis credite in
lucem: ut filij lucis sitis. Hec locu-
tus ē ihs et abiit ⁊ abscondit se
ab eis. Cū autē tanta signa fecissz
corā eis nō credebant in eū ut ser-
mo ysaie impleret quē dixit Dñe
q̄s credidit auditui nostro ⁊ bra-
chiū dñi cui reuelatū ē. **P**ropte-
rea si poterāt credere. q̄ iterū dixit
ysaias. **E**xcecauit oculos eoz ⁊ im-
durauit cor eoz: ut nō videāt ocu-
lis ⁊ intelligāt corde ⁊ ouertant ⁊
sanē eos. Hec dixit ysaias qm̄ vi-
dit gloriā ei⁹ ⁊ locut⁹ ē de eo. **V**e-
rūtamen et ex p̄ncipib⁹ multi cre-
diderūt in eū. s̄ p̄t phariseos nō
cōfitebant: ut de synagoga nō ei-
cerent. **D**ilexerūt em̄ gloriā hōim̄
magis q̄ gloriā dei. **I**hs autē da-
mauit ⁊ dixit. **Q**ui credit in me: nō
credit in me. s̄ in eū qui misit me.
Et qui videt me: videt eū q̄ misit
me. **E**go lux in mūdū veni ut oīs
q̄ credit in me in tenebris nō ma-
neat. **E**t si q̄s audierit verba mea
⁊ nō custodierit: ego non iudico
eū. **N**ō em̄ veni ut iudicē mūdū
sed ut saluificē mūdū. **Q**ui sper-
nit me ⁊ nō accipit verba mea: ha-
bet qui iudicet eū. **S**ermo quē lo-
cutus sū: ille iudicabit eū in nouis-
simo die. **Q**uia ego ex meip̄o non
suz locut⁹. s̄ q̄ misit me pater ipse m̄
mandatū dedit: qd̄ dicaz ⁊ quid
loqr̄. **E**t scio: q̄ mandatū ei⁹ vita
eterna ē. **Q**ue ḡ ego loquor sicut
dixit m̄ pater sic loquor. **C**ap. xij.

Ante diē festū pasche sciens
ihs q̄ venit ei⁹ hora ut tñse

at ex hoc mūdō ad patrem cū dilexisset
suos qui erāt in mūdō in finez
dilexit eos. **E**t cena facta tūz dya-
bolus iā misisset in cor ut traderet
eū iudas symonis scariothis: sci-
ens q̄ oīa dedit ei pater in manus
⁊ q̄ a dō exiuit ⁊ ad deū vadit: sur-
git a cena ⁊ ponit vestimenta sua
⁊ cū accepisset lintheū p̄cinxit se.
Deinde misit aquaz in peluim ⁊ ce-
pit lauare pedes discipuloz ⁊ ex-
gere lintheo quo erat p̄cinctus.
Venit ḡ ad symonē petz. **E**t diē
ei petrus. **D**ñe tu m̄ lauas pedes.
Rndit ihs ⁊ dixit ei. **Q**d ego facō
tu nescis mō. scies autē postea diē
ei petrus. **N**ō lauabis m̄ pedes in
eternū. **R**ndit ei ihs. **S**i nō laue-
ro tē nō habeb̄ partē meā. **D**icit
ei symō petrus. **D**ñe: nō tñ pedes
meos sed ⁊ man⁹ et caput. **D**icit
ei ihs. **Q**ui lotus est nō indiget
nisi ut pedes lauet. s̄ ē mund⁹ to-
tus. **E**t vos mūdi estis. s̄ nō oēs.
Sciebat em̄ q̄snā eēt qui traderet
eū. **P**ropterea dixit: nō estis mū-
di oēs. **P**ostq̄ ergo lauit pedes
eoz ⁊ accepit vestimēta sua: cū re-
cubuisset iterū dixit eis. **S**citis qd̄
fecerim vob⁹. **V**os vocatis me ma-
gister ⁊ dñe ⁊ bñ dicitis. **S**ū etem̄
Si ego ego laui pedes vestros dñs
⁊ magister ⁊ vos debetis alter al-
terius lauare pedes. **E**xempluz em̄
dedit vob⁹ ut quemadmodum
ego feci vob⁹ ita et vos faciatis.
Amen amen dico vob⁹: non est
seruus maior domino suo. neq̄
apostolus maior eo qui misit il-
lum. **S**i hec scitis: beati eritis si fe-
ceritis ea. **N**on de omnibus vo-
bis dico. **E**go scio quos elegerim

Sicut adimpleat scripturam quam man-
ducat meum panem leuabit contra
me calcaneum suum. **A**modo dico vo-
bis priusquam fiat ut cum factum fuerit
credatis quod ego sum. Amen amen di-
co vobis. qui accipit si quis me misero
me accipit. Qui autem me accipit. ac-
cipit eum qui me misit. Cum hec dixisset
Iesus turbatus est spiritu et pre-
sternatus est et dixit. Amen amen di-
co vobis. quoniam unus ex vobis tradet me.
Aspiciebant ergo ad invicem disci-
puli. hesitantes de quo diceret. Erat
ergo recubens unus ex discipulis
eius in sinu Iesu quem diligebat Iesus.
Innuit ergo huic symon petrus et
dixit ei. Quis es de quo dicitur? Itaque
cum recubisset ille supra pectus Iesu
dixit ei. Domine quis est? Respondit Iesus.
Ille est cui ego intinctum panem por-
rexero. Et cum intinxisset panem dedit
inde symonis scariothis. Et post
bucellam introiit in eum satha-
na. Et dixit ei Iesus. Quod facis
fac cito? Hoc autem nemo sciuit di-
scipulorum ad quid dixerit ei. Qui
dum enim putabant quod oculos habe-
bat iudas quod dixisset ei Iesus. eme-
re ea que oportet sunt nobis ad diei fe-
stum aut egemus ut aliquid daret. Cum
ergo accepisset ille bucellam. exiit
continuo. Erat autem nox. Cum ergo
exisset dixit Iesus. Nunc clarificatus
est filius hominis et deus clarifica-
tus est in eo. Si deus clarificatus est
in eo et deus clarificabit eum in se-
metipso et continuo clarificabit eum.
Filioli adhuc modicum vobiscum
sum. Queretis me et sic dixi iudeis quod
ego vado vos non potestis venire.
Et vobis dico modo. Mandatum
nouum do vobis. ut diligatis invicem

sicut dilexi vos ut et vos diligatis in-
uicem. In hoc agnoscent omnes quod di-
scipuli mei estis. si dilectionem ha-
bueritis ad invicem. Dicit ei symon pe-
trus. Domine quo vadis? Respondit Ie-
sus. Quo ego vado non potes me
modo sequi. sequeris autem postea.
Dicit ei petrus. Quare non possum te
sequi modo? Animam meam pro te ponam.
Respondit ei Iesus. Amaram tuam pro me
pones? Amen amen dico tibi. non
cantabit gallus donec ter me neges.
Et ait discipulis. **C**apitulum xiiii.
fuit. Non turbetur cor vestrum.
Creditis in deum et in me credite. In
domo patris mei mansiones multe
sunt. Si quod minus dixissem vobis quod
vado patrem vobis locum. Et si abiero
et preparauero vobis locum. ite-
rum venio et accipiam vos ad meipsum ut ubi
sum ego et vos sitis. Et quo ego va-
do scitis et viam scitis. Dicit ei tho-
mas. Domine nescimus quo vadis. Et
quo possumus viam scire? Dicit ei
Iesus. Ego sum via et veritas et vita.
Nemo venit ad patrem nisi per me.
Si cognovissetis me et patrem meum
utique cognovissetis. Et amodo co-
gnosceatis eum et vidistis eum. Dicit ei
philippus. Domine ostende nobis patrem
et sufficit nobis. Dicit ei Iesus. Ta-
men tempore vobiscum sum et non cognovi-
stis me. Philippe qui videt me
videt et patrem. Quomodo tu dicis
ostende nobis patrem? Non credis quia
ego in patre et pater in me est? Verba
que ego loquor vobis a meipso non
loquor. Pater autem in me manens
ipse facit opera. Non creditis quod ego in
patre et pater in me est. Alioquin propter
opera ipsa credite. Amen amen dico
vobis qui credit in me opera que ego

fatigatio et ipse fatiet et maiora horum fa-
tiet. Quia ego ad patrem vado et
quodcumque petieritis patrem in nomine meo
hoc faciat ut glorificet patrem in filio
si quod petieritis me in nomine meo hoc
faciat. Si diligitis me: mandata mea
servate. Et ego rogabo patrem et aliam
pariter dabit vobis ut maneat vo-
bis cum in eternum spiritu veritatis: quem
mundus non potest accipere. quia non videt
eum nec scit eum. Vos autem cognosce-
tis eum. quia apud vos manebit et in
vobis erit. Non relinqua vos orphanos:
veniam ad vos. Adhuc modum
cum et mundus me iam non videt. Vos
autem videtis me. quia ego vivo et vos
vivetis. In illo die vos cognosce-
tis: quia ego sum in patre meo et vos in
me et ego in vobis. Qui habet mandata
mea et servat ea: ille est qui diligit
me. Qui autem diligit me: diliget
et patrem meum. Et ego diligam eum et
manifestabo ei meipsum. Dicit ei iu-
das: non ille scariothis. Domine quid fa-
ctum est quod manifestaturus es nobis
teipsum et non mundo. Respondit ihesus et
dixit ei. Si quis diligit me solum
meum servabit et pater meus diliget
eum et ad eum veniemus et mansionez
apud eum faciemus. Qui non diligit
me: sermones meos non servat. Et
sermonem quem audistis non est meus
sed eius qui misit me patris. Hec locu-
tus sum vobis apud vos manens. Pa-
raditus autem spiritus sanctus quem mit-
tet pater in nomine meo ille vos doce-
bit omnia et suggeret vobis omnia quecumque
dixerim vobis. Pacem relinquo
vobis. pacem meam do vobis. Non quomodo
mundus dat: ego do vobis. Non tur-
bet cor vestrum: neque formidet. Audi-
stis quia ego dixi vobis vado et venio

ad vos. Si diligereitis me: gaudere-
tis utique: quia vado ad patrem. quia pa-
ter maior me est. Et nunc dixi vobis
prius quam fiat: ut cum factum fuerit cre-
datis. Iam non multa loquar vobiscum.
Venit enim princeps mundi huius et in
me non habet quicquam. Sed ut agno-
scat mundus quod diligo patrem. sicut
mandatum dedit mihi pater sic facio. Sur-
gite eam hinc. **Capitulum.**

Ego sum vitis vera et pater meus
agricola est. Omnes palmites in
me non ferentem fructum tollet eum et
omnes qui ferunt fructum purgabit eum
ut fructum plenus afferat. Iam vos mun-
di estis propter sermonem quem locutus
sum vobis. Manete in me et ego in
vobis. Sicut palmes non possunt ferre
fructum a semetipso nisi manserint in vi-
te: sic nec vos si in me manseritis.
Ego sum vitis: vos palmites. Qui
manet in me et ego in eo habet fructum
multum. quia sine me nihil potestis facere.
Si quis in me non manserit mittet
foras sicut palmes et arefcet et colli-
get eum et in ignem mittet et ardet. Si
manseritis in me et verba mea in vo-
bis manserint: quodcumque volueritis
petetis et fiet vobis. In hoc clarifica-
tur est pater meus ut fructum plurimum af-
feratis et efficiamini mei discipuli.
Sic dilexit me pater et ego dilexi vos.
Manete in dilectione mea. Si precepta
mea servaveritis: manebitis in dile-
ctione mea sicut et ego patris mei pre-
cepta servavi et maneo in eius dilectione.
Hec locutus sum vobis ut gaudium meum
in vobis sit et gaudium vestrum impleatur.
Hoc est preceptum meum: ut diligatis
invicem sicut dilexi vos. Maiorem
hac dilectionem nemo habet ut ani-
mam suam ponat pro amicis suis

Vos amici mei estis si feceritis q̄
ego precipio vob̄. **J**am non dico
vos seruos. q̄a seru⁹ nescit quid
faciat dñs ei⁹. **V**os autē dixi ami
cos. q̄ oīa quecūq̄ audiri a pa
tre meo nota feci vob̄is. **N**ō vos
me elegistis s̄ ego elegi vos a po
fui vos ut eatis a fructū afferatis
a fruct⁹ vester maneat ut qd̄cūq̄
petieritis patrem in noīe meo det
vob̄is. **H**ec mādō vob̄is ut diliga
tis inuicē. **S**i mūd⁹ vos odit. sci
tote q̄ me p̄orē vob̄ odio habuit
Si de mūdō fuissetis mundus qd̄
suum erat diligeret. **Q**uia vero de
mūdō nō estis. sed ego elegi vos
de mūdō. p̄pterea odit vos mūd⁹
Memēto te s̄monis mei quez ego
dixi vob̄is. **N**ō est seru⁹ maior do
mino suo. **S**i me p̄secuti sūt a vos
p̄sequent. **S**i s̄monez meū serua
uerūt a vestz seruabūt. **S**ed hec
om̄a faciēt vob̄is p̄p̄e nomē meū
q̄ nesciūt eū qui misit me. **S**i nō
remissem a locutus fuisset eis: pec
catū nō haberent. **N**unc autē exu
sationē nō habent de peccato suo
Qui me odit a patrē meum odit
Si opa nō fecisset i eis que nemo
alius fecit. p̄d̄m nō haberēt. **N**ūc
autē a viderūt a oderūt a me a pa
trez meū. **S**ed ut adimpleat s̄mo
qui in lege eoz scriptus est. quia
odio habuerūt me gratis. **C**um
autē venerit paditus quē ego mit
ta: vob̄is a p̄e sp̄m veritatis q̄ a
patre p̄cedit: ille testimoniū p̄
hibebit de me. **E**t vos testimoniū p̄
hibebitis. q̄ ab initio meū estis.

Et locutus sū vob̄. **C**ap. vi.
ut nō scādalizemini. **A**bsq̄
synagogis facient vos. **S**z venie

hora ut oīs qui inficit vos arb̄i
trent obsequiū se prestaē dō. **E**t hec
facient vob̄. q̄ nō nouerūt patrē
neq̄ me. **S**ed hec locutus sū vob̄
ut cū venerit hora eoz reminisca
mini q̄ ego dixi vob̄is. **H**ec autē
vob̄ ab initio nō dixi. q̄ vob̄iscū
eram. **E**t nunc vado ad eū qui mi
sit me a nemo ex vob̄is infrogat
me quo vadis. **S**z q̄ hec locutus
sū vob̄. tristitia implebit cor vestrū
Sed ego veritatē dico vob̄is. expe
dit vob̄ ut a ego vadā. **S**i enī nō
abiero padit⁹ nō veniet ad vos
Si autē abiero mittā eū ad vos
Et cū venerit ille arguet mūdū de
peccato a de iustitia a de iudicō. **D**e
peccato quidē. q̄ nō crederūt in
me. **D**e iustitia vero. q̄ ad patrē
vado a iam non videbitis me. **D**e
iudicō autē. q̄ p̄nceps hui⁹ mun
di iaz iudicatus est. **A**d huc mul
ta habeo vob̄ dicere. s̄ nō potestis
portare mō. **C**ū autē venerit ille sp̄i
ritus veritatis. docebit vos om̄nē
veritatē. **N**ō enī loquet a semetip̄o
s̄ quecūq̄ audiet loquet et q̄ v̄
tuā sunt ānuntiabit vob̄. **I**lle me
clarificabit. q̄ de meo accipiet et
ānuntiabit vob̄is. **O**m̄a quecūq̄
habet p̄as mea sūt. **P**ropterea di
xi q̄ de meo accipiet a ānuntiabit
vob̄is. **M**odiciū a iā nō videbitis
me a itez modiciū a videbitis me
quia vado ad patrē. **D**ixerūt ḡ ex
discipul⁹ eius ad inuicē. **Q**uid est
hoc q̄ dicit nob̄is modiciū et nō
videbitis me a itez modiciū a vi
debitis me a q̄ vado ad patrē. **E**
Dicebant ḡ. **Q**uid est hoc q̄ dicit
modiciū. **N**escimus quid loquit
Cognouit autē ih̄sus q̄ volebant

eū interrogare et dixit eis. De hoc queritis me vos quia dixi modicum et non videbitis me et iterum modicum et videbitis me. Amen amen dico vobis: quia plorabitis et flebitis vos: mundus autem gaudebit. Vos autem contristabimini. sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier cum parit tristitia habet: quia venit hora eius. Cum autem peperit puerum iam non meminit pressurę propter gaudium. quia natus est homo in mundum. Et vos igitur nunc quidem tristitia hętis. Iterum autem video vos et gaudebit cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Et in illo die me non rogabitis quicquam. Amen amen dico vobis si quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Usque modo non petistis quicquam in nomine meo. Petite et accipietis ut gaudium vestrum sit plenum. Hec in publicis locutus sum vobis. Venit hora cum iam non in publicis loquar vobis. sed palatium de patre annuntiato vobis. Illo die in nomine meo petetis. Et non dico vobis: quia ego rogabo patrem de vobis. Ipse enim pater amat vos quia vos me amastis et credidistis quia a deo exiui. Exiui a patre et veni in mundum iterum relinquo mundum et vado ad patrem. Dicunt ei discipuli eius. Ecce nunc palatium loqueris et puerbium nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia et non opus est tibi ut quis te interroget. In hoc credimus: quia a deo existi. Respondit eis ihesus. Modo creditis. Ecce venit hora et iam venit ut dissipamini unusquisque in propria et me solum relinquitis. Et non sum solus: quia pater mecum est. Hec locutus sum vobis ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed

fidite ego vici mundum. **Ca. xvij.**
Hec locutus est ihesus et subleuatis oculis in celum dixit. Pater venit hora clarifica filium tuum ut filius tuus clarificet te. Sic dedisti ei potestatem omnis carnis ut omne quod dedisti ei det eis vitam eternam. Hec est autem vita eterna: ut agnoscat te solum verum deum et quem misisti ihm christum. Ego te clarificavi super terram opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu pater apud te ipsum: claritate quam habui priusquam mundus esset apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo. Tui erant et mihi eos dedisti et sermonem tuum servauerunt. Nunc agnouerunt: quia omnia que dedisti mihi abs te sunt. Quia verba que dedisti mihi dedi eis et ipsi acceperunt et agnouerunt vere quia a te exiui et crederent quia tu me misisti. Ego pro eis rogo. Non pro mundo rogo: sed pro hiis quos dedisti mihi: quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt et tua mea sunt et clarificatus sum in eis. Et iam non sum in mundo et hiis in mundo sunt et ego ad te venio. Pater sancte serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi ut sint unum sanctum et nos. Cum enim cum eis: ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi ego custodiui et nemo ex eis perierit mihi filius propter dictum ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio et hec loquor in mundo ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum et mundus eos odio habuit: quia non sunt de mundo sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo: sed ut serves eos a malo.

de mūdo nō sunt sicut et ego non
sū de mūdo. Sanctifica eos in veri
tate. Sermo tuus veritas est. Sicut
tu me misisti in mūdū et ego mi
si eos in mūdū. Et p̄ eis ego sanci
fico meip̄m ut sint et ip̄i sanci
ficati in veritate. Nō p̄ eis aut̄ rogo tñ
s̄ et p̄ eis qui credituri sūt p̄ verbū
eorū in me ut oēs vnū sint sicut tu
pater in me et ego in te ut et ip̄i in no
bis vnū sint ut credat mundus
q̄ tu me misisti. Et ego claritatem
quam tu dedisti m̄ dedi eis ut sint
vnū sicut et nos vnū sumus. Ego in
eis et tu in me ut sint cōsummati in
vnū et agnoscat mūdus q̄ tu me
misisti et dilexisti eos sicut et me di
lexisti. Pater quos dedisti m̄ volo
ut vbi sū ego et illi sint mecum ut vi
deant claritatem meā quā dedisti m̄
q̄ dilexisti me an̄ ostendit em mū
di. Pater iuste mūdus te nō agno
uit. Ego aut̄ te agnouit et hī agno
uerūt q̄ tu me misisti. Et notū fe
ci eis nomē tuū et notū faciā ut di
lectio qua dilexisti me in ip̄is sit
et ego in ip̄is. **Ca. xviii.**

Hec cū dixisset ih̄us. egressus
est cū discipulis suis trans
torrentē cedron vbi erat ortus in
quē introiuit ip̄e et discipuli eius
Sciebat autē et iudas qui trade
bat eū locū. quia frequē ih̄us
conuerſus erat illuc cum discipulis suis
Judas ḡ cū accepisset cohortes et
p̄ticipes et phariseis ministros
venit illuc cū lanternis et facibus et
armis. Ih̄us itaq̄ sciens om̄ia q̄
vētura erāt sup̄ eū. p̄cessit et dixit
eis. Quem queritis. R̄sponderunt ei
Ih̄m nazarenū. Dicit eis ih̄us. Ego
sū. Stabat autē et iudas qui trade

bat eū cū ip̄is. **V**t ḡ dixit eis ego
sū abierūt retrorsū et ceciderūt in
terram. Itē ḡ interrogauit eos
Quē queritis. Illi autē dixerunt
Ih̄m nazarenū. R̄spondit ih̄us. Dixi
vobis q̄ ego sū. Si ḡ me queritis
finite hos abire. **V**t impleret ser
mo quē dixit quia quos dedisti
m̄ nō p̄didi ex eis quēq̄. Symō
ḡ petrus habens gladiū eduxit
eū et percussit pontificis seruū et ab
scidit eius auriculam dextrā. **E**āt
autē nomē seruo malchus. Dicit ḡ
ih̄us petro. Mitte gladiū tuū in
vaginā. Calicē quē dedit m̄ pater
n̄ bibā illū. Cohors ḡ et tribunus
et ministri iudeorū apprehenderunt
ih̄m et ligauerūt eū et adduxerūt
eū ad annā p̄mū. **E**rat em̄ socer
cayphę q̄ eāt pontifex anni illius
Erat autē cayphas qui cōsiliū dede
rat iudeis q̄ expedit vnū hominē
mori p̄ p̄plo. **S**equēbatur autē ih̄us
symon petrus et alius discipulus
discipulus autē ille erat notus p̄ti
fici et introiuit cū ih̄u in atriū p̄
ticipis. Petrus autem stabat ad
ostiū foris. **E**xiit ergo discipulus
alius qui erat notus p̄ticipi et di
xit ostiarię et introduxit petrum. **D**i
xit ergo ancilla ostiarię. Nūquid
et tu ex discipulis es h̄is istius. **D**i
xit ille. Nō sum. **S**tabant autē
serui et ministri ad prunas quia
frigus erat et calefaciebāt se. **E**āt
autē cū eis et petrus stans et calefa
ciens se. **P**ontifex ergo interrogauit
ih̄m de discipulis suis et de doctrina
eius. **R**espondit ei ih̄us. Ego palā lo
cutus sū mūdo. Ego semp̄ docui in
synagoga et in templo quo oēs
iudei conueniūt et in occulto locut⁹

sū mīhīl. Quid me interrogas. **I**n-
terroga eos qui audierunt: quid
locutus sū ipsis. **E**cce hī sciunt q̄
dixerim ego. **H**ec autē cū dixisset:
vn⁹ assistens ministroꝝ dedit ala-
pam ihu dicens. **S**ic rēdes ponti-
fici. **R**ēdit ei ihs. **S**i male locu-
tus sū: testimoniū phite de malo
Si autē bñ: quid me cedis. **E**t mi-
sit eū annas ligatū ad caphan
pontificē. **E**rat autē symon petrus
stans a calefatiēs se. **D**ixerūt ergo
ei. **N**ūquid et tu ex discipul⁹ eius
es. **N**egatūt ille a dixit. **N**ō sū. **D**i-
cit ei vnus ex seruis pontificis: co-
gnat⁹ ei⁹ cui⁹ abscondit petr⁹ auri-
culā. **N**ōne ego te vidi i orto cū il-
lo. **I**terū ergo negatūt petrus et
statim gallus cantauit. **A**dducunt
ergo ihs ad caphan in p̄torīū
Erat autē mane. **E**t ipsi nō introie-
rūt in p̄torīū ut nō cōtaminaren-
tur. s̄ māducarēt pascha. **E**xiūt
ergo pilatus ad eos foras et di-
xit. **Q**uā accusacōem assertis adū-
sus hominē hūc. **R**ēderūt a dire-
runt ei. **S**i nō eēt hic malefactor:
non tibi tradidissēm⁹ eū. **D**icit ḡ
eis pilatus. **A**ccipite eū vos a s̄m
legē vestrā iudicate eū. **D**ixerunt
ergo iudei. **N**obis nō licet interfici-
cere quēq̄. **V**t sermo ihesu imple-
ret quē dixit: significās quā mor-
te eēt mortur⁹. **I**ntroiuīt ḡ iterū
i p̄torīū pilatus a vocauit ihs
a dixit ei. **T**u es rex iudeoꝝ. **R**espo-
dit ihs. **A** te metip̄ hoc dicis: an
alij tibi dixerūt de me. **R**ēdit pila-
tus. **N**ūquid ego iude⁹ sū. **G**ens
tua et pontifices tradiderūt te mī.
Quid fecisti. **R**ēdit ihs. **R**egnū
meū nō est de hoc mūdo. **S**i ex hoc

mundo eēt regnū meū: ministri mei
vtiq; decertarēt ut nō traderer iu-
deis. **N**unc autē regnū meū non ē
hinc. **D**ixit itaq; pilatus. **E**rgo rex
es tu. **R**ēdit ihs. **T**u dicis q̄a
rex sū ego. **E**go in hoc natus sū et
ad hoc veni i mūdū ut testimo-
niū phibeaz veritati. **O**mnis qui ē
ex veritate audit meā vocē. **D**icit
ei pilatus. **Q**uid est veritas. **E**t cū
hoc dixisset: iterū exiuit ad iudeos
a dicit eis. **E**go nullā inuenio i eo
causā. **E**st autē cōsuetudo vobis: ut
vnum dimittā vobis in pascha.
Vultis ḡ dimittā vobis regē iude-
oꝝ. **C**lamauerūt rursum oēs dicen-
tes. **N**ō hūc sed barraban. **E**rat
autē barrabas latro. **C**a. xix.

Quādo ḡ apprehēdit pilatus
ihs a flagellauit. **E**t milites
plectentes coronā de spinis impo-
suerūt capiti ei⁹ a veste purpurea
circūdederūt eū. **E**t veniebāt ad eū
a dicebant. **A**ue rex iudeoꝝ. **E**t da-
bāt ei alapas. **E**xiūt iterū pilat⁹
foras a dicit eis. **E**cce adduco v-
bis eū foras: ut cōgnoscatis quia
in eo nullam inuenio causā. **E**xi-
uit ḡ ihs portans spineam co-
ronam a purpureum vestimentū
Et dicit eis. **E**cce homo. **C**um ḡ vi-
dissent eum pontifices a ministri
clamabāt dicentes. **C**rucifige cru-
cifige eū. **D**icit eis pilat⁹. **A**ccipi-
te eum vos et crucifigite. **E**go enī
non inuenio in eo causam. **R**espo-
derūt ei iudei. **N**os legē habem⁹ a
scdm legem debet mori. q̄a filium
dei se fecit. **C**um ergo audisset pi-
latus hunc sermonem magis ti-
muīt. **E**t ingressus est in p̄torīū
iterum a dicit ad ihs. **V**is es tu.

Ihus autē mīfū non dedit ei. Dicit
 g ei pilatus. **M**ihi nō loqueris.
Nescis q̄ potestātē habeo crucifi
 gere te a ptatē habeo dimittere
 te. Rndit ihus. Nō haberes pote
 statē adūsūz me vllā. nisi tibi eēt
 datū desup. Propterea qui me tū
 didit tibi mai⁹ peccatū habet. Et
 exinde querebat pilatus dimitte
 re eū. Iudei autē clamabant dicen
 tes **S**i hūc dimittis: nō es amicus
 cesaris. Q̄s enī qui se regez facit
 tradidit cesari. Pilatus ḡ cū au
 disset hos smones adduxit fōās
 ihm et sedit p̄ tribunali i loco q̄
 dicit lictōstratus. hebraice autē
 gabatha. Erat autē parasceue pa
 sche hora q̄si septa. Et dicit indeis.
Ecce rex vester. Illi autē clamabāt
Tolle tolle crucifige eū. Dicit eis
 pilatus. Regē vestz crucifigam.
 Rndērūt pontifices. Nō habemus
 regē nisi cesare. Tūc ḡ tradidit
 eis ihm ut crucifigeret. Susceperūt
 aut ihm a eduxerūt. Et bainlans
 sibi cruce exiuit in eū qui dicit cal
 uarie locuz. hebraice golgatha.
Vbi eū crucifixerūt a cū eo alios
 duos hinc a hinc. mediū autem
 ihm. Scripsit autē a titulū pilat⁹
 a posuit sup cruce. Eāt aut scriptū
 Ihesus nazaren⁹ rex iudeoz. Hūc
 ḡ titulū multi legerunt iudeoz. q̄a
 ppe ciuitatē erat locus vbi cruci
 fixus ē ihus. Et eāt scriptū hebra
 ice grece et latine. Dicebāt ḡ pila
 to pontifices iudeoz. Noli scribere
 rex iudeoz. s̄ q̄ ipse dixit. rex sū iu
 deoz. Rndit pilatus. Qd̄ scripsi
 scripsi. Milites ergo cū crucifixis
 sent eū acceperūt vestimenta ei⁹
 et fecerūt quatuor ptes. vnicuiq̄

militi pte a tunicā. Erat aut tunicā
 incōfutilis desup oterta p totū. Di
 xerūt ergo ad inuice. Nō scinda
 mus eā. s̄ sortiamur de illa cuius
 sit. **V**t scriptura impleret̄ dicens
 Partiti sūt vestimēta mea sibi a i
 veste meā miserūt sorte. Et milites
 quidē hec fecerūt. Stabāt aut iux
 crucez ihu mat ei⁹ a soror matris
 ei⁹ maria cleophe a maia magda
 lene. Cū vidisset ergo ihus mrez
 a discipulū stantē quē diligebat
 dicit matri sue. **M**ulier ecce filius
 tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce
 mat tua. Et ex illa hōā accepit eā
 discipulus in sua. **P**ostea sciens
 ihus q̄a om̄a cōsumata sunt ut cō
 sumaret̄ scripturā dic. **S**itio. **V**as
 ergo erat positū aceto plenū. Illi
 autē spongiā plenā aceto yso po
 circūponentes obtulerūt ori eius.
Cū ergo accepisset ihus acetū di
 xit. **C**ōsumatū est. Et inclinato ca
 pite tēdidit spm̄. Iudei ergo qm̄
 parasceue erat ut nō remanerēt
 in cruce corpa sabbato. Erat enī
 magn⁹ dies ille sabbati. rogaue
 rūt pilatū ut frangerent̄ eoz cui
 ra et tollerent̄. **V**enerūt ḡ milites
 a pmi quidēz fregerūt crura a alte
 rius qui crucifix⁹ est cum eo. **A**d
 ihm aut cū remissent ut viderēt eū
 iam mortuū nō fregerūt ei⁹ crura
 s̄ vn⁹ militū lancea latus ei⁹ ape
 ruit a cōtinuo exiuit sāguis a aq̄.
Et qui vidit testimoniū phibuit
 a rex est testimoniū eius. Et ille
 scit q̄ reā dicit ut a vos credatis.
Facta sunt enī hec ut scripturā im
 pleret̄. **O**s nō cōminuetis ex eo. Et
 itez alia scriptura dic. **V**idebunt
 in quē trāssixerūt. **P**ost hec autēz

rogauit pilatū ioseph ab arima
thia eo qd eēt discipulus ihu: oc
cultus aut ppe metum iudeoz: ut
tolleret corp⁹ ihu. Et pmissit pila
tus. Venit ergo et tulit corp⁹ ihu.
Venit aut et nicodem⁹ qd venerat
ad ihm nocte p̄mū: ferens mixtu
rā mirre et aloes quasi libras cen
tiū. Acceperūt g corp⁹ ihu et liga
uerūt eū lintheis cū aromatis: si
cut mos ē iudeis sepelire. Erat au
tē in loco vbi crucifixus ē ortus et
in ortu monumentū nouū: i quo
nōduz quis qd positus erat. Ibi g
ppe parascuē iudeoz: quia iuxta
erat monumentū posuerūt ihm.

Una aut sabbati **Ca. xx.**
maria magdalene v̄it ma
ne cū adhuc tenebre eēnt ad mo
numentū et vidit lapidē sublatū
a monumēto. Cucurrit g et venit
ad symonē petru⁹ et ad aliū disci
pulū quē amabat ihu et dicit il
lis Tulerūt dñm de monumento
et nescim⁹ vbi posuerūt eū. Exiit
g petrus et ille ali⁹ discipul⁹ et ve
nerūt ad monumētū. Currebāt
aut duo filii et ille ali⁹ discipul⁹ p
cucurrit citi⁹ petro et venit p̄mus
ad monumentū. Et cū se inclinā
set vidit posita lintheamina. nō tñ
introiuit. Venit g symon petrus
sequēs eū et introiuit in monumē
tū. Et vidit lintheamina posita et
sudariū qd fuerat sup caput ei⁹
nō cū lintheaminib⁹ positū. sed se
paratū inuolutū i vnū locū. Tūc
g introiuit et ille discipul⁹ qd vene
rat p̄m⁹ ad monumentū et vidit
et credidit. Nōdū em sciebāt scri
pturā: qd oporteret eū a mortuis
resurgere. Abiecit g itez discipuli

ad semetip̄s. Maria aut stabat
ad monumentū foris plorās. Dū
ergo fletet inclinauit se et p̄spexit
i monumentū. Et vidit duos an
gelos i alb sedētes: vnū ad caput
et vnū ad pedes vbi positū fuerat
corp⁹ ihu. Dicit ei illi Mulier qd
ploras. Dicit eis. Quia tulerūt do
minū meū et nescio vbi posuerūt
eū. Hec cū dixisset cōfusa ē retro
sum et vidit ihm stantē et nō scie
bat qd ihesus ē. Dicit ei ihesus. Mu
lier quid ploras. Quē q̄ris. Illa
existimās qd ortulan⁹ eēt: dicit ei
dñe: si tu fustulisti eū dicito mihi
vbi posuisti eū et ego eū tollā. dic
ei ihesus. Maria. Cōuersa illa dic
ei. Rabboni qd dicit magister. dic
ei ihesus. Noli me tāgere. Nōduz
em̄ ascendi ad patre⁹ meū. Vade
autē ad frēs meos et dic eis. Ascē
do ad p̄rem meū et p̄iez vest̄: deū
meū et deū vest̄. Veit maria ma
gdalene anūtiāns discipul⁹ qd vi
di dñm et hec dixit m̄. Cū g sero es
set die illo vna sabbato et qd fōēs
eēnt clausē vbi erāt discipuli ggre
gati ppe metuz iudeoz: veit ih̄s et
stetit i medio et dixit eis. Pax vo
bis. Et cū hec dixisset: ostēdit eis ma
n⁹ et latus. Gausi sūt g discipuli:
viso dñō. dixit g eis itez. Pax vo
bis. Sic misit me p̄ et ego mitto
vos. Hec cū dixisset: ih̄s flauit et dic
eis. Accipite sp̄m̄ sc̄m. Quoz remi
seritis p̄cā remittūt eis et qd reti
nueritis retēta sūt. Thomas autē
vn⁹ ex duodecī qd dicit didim⁹ nō
erat cū eis qñ venit ih̄s. dixerūt
ergo ei ali⁹ discipuli. Vidim⁹ do
minū. Ille aut dixit eis. Nisi videro
in manib⁹ eius figurā clauorū

a mittā digitū meū in locū clauo-
rū a mittam manū meā in latus
piscis: nō credā. Et post dies octo ite-
rū erant discipuli ei⁹ intus a thō-
mas cū eis. Venit ihesus ianuis
clausis a stetit in medio a dixit eis
Pax vobis. Deinde dicit thome. In-
fer digitū tuū huc a vide manus
meas a affer manū tuā a mitte in
latus meū a noli eē incredulus s;f
fidelis. Rēdit thomas a dixit ei.
Dñs me⁹ a deus me⁹. Dicit ei ihesus
Qui avidiisti me thoma credidisti
beati qui nō viderūt a crediderunt
Multa quidē a alia signa fecit ihe-
sus in oꝑe discipulorū suorū q̄
nō sunt scripta in libro hoc. **Hec**
autē scripta sunt ut credatis quia
ihesus ē fili⁹ dei a ut credētes vitā
habeatis in noīe ei⁹. **Ca. xxi.**

Postea manifestavit se iterū
ihs ad mare tiberiadis. Ma-
nifestavit autē sic. Erant simul sy-
mon petrus a thomas qui dicitur
didim⁹ et nathanael q̄ erat a cha-
na galilee a filij zebedei a alij ex
discipulis ei⁹ duo. Dicit eis symō
petrus. Vado piscari. Dicit ei. Ve-
nim⁹ a nos tecū. Et exierūt a ascē-
derunt in navim a illa nocte nihil
prehenderūt. Mane autē facto ste-
tit ihs in littore. nō tñ cognoue-
runt discipuli q̄a ihesus est. Dicit
ergo eis ihs. Pueri nūquid pul-
mentariū habetis. Rēderūt ei. nō
Dicit eis. Mittite in dexterā navigij
rete a inuemetis. Miserūt ergo a
iam nō valebant illud trahere p̄
multitudine pisciū. Dicit ergo disci-
pulis ille quē diligebat ihs pe-
tro. Dñs est. Symō petrus cū au-
disset q̄ dñs ē tū mica succinxit se

erat em̄ nud⁹ a misit se in mare.
Alij autē discipuli navigio vene-
runt. Nō em̄ longe erāt a terra. s;
quasi cubitis ducentis trahentes
rete pisciū. Ut ergo descenderēt in
terrā viderunt p̄unas positas a
piscē suppositū a panes. Dicit eis
ihesus. Afferte de piscibus quos
prehendistis nūc. Ascēdit symō
petrus a traxit rete in terrā plenū
magnis piscibus centū quinquā-
gintatrib⁹. Et cū tantū eēnt nō ē
scissum rete. dicit eis ihs. Venite
prādetē. Et nemo audebat disci-
puliū interrogare eū tu quis es
scientes q̄ dominus est. Et venit
ihesus a accepit panē a dabat eis
a piscē similē. Hoc iam tertio ma-
nifestatus ē ihesus discipul⁹ suis.
cū resurrexisset a mortuis. Cū ego
prandiss; dixit symoni petro ihe-
sus. Symon iohannis diligis me
plus hīs. dicit ei. Etia dñe tu scis
q̄a amo te. Dicit ei. Pasce agnos
meos. Dicit ei iterū. Symon iohā-
nis diligis me. Ait illi. Etia dñe
tu scis quia amo te. dicit ei. Pasce
agnos meos. dicit ei tertio. Symō
iohānis amas me. Cōtristatus
est petrus q̄ dixit ei tertio amas
me a dicit ei. Dñe tu omnia scis. tu
scis q̄ amo te. dicit ei pasce oues
meas. Amen amen dico tibi. cū
eēs iunior cingebas te a ambula-
bas vbi volebas. Cū autē senue-
ris extendes man⁹ tuas. Et ali⁹ te
cinget a ducet q̄ tu non vis. Hoc
autē dixit. significans quā morte
clarificatur⁹ esset deū. Et cū hoc di-
xisset dicit ei sequere me. Cōuersus
petr⁹ vidit illū discipulū quē di-
ligebat ihs sequētē q̄ a recubuit

in cena sup pedus ei⁹ et dixit. dñe quis est qui tradet te. Hūc g̃ cum vidisset petrus: dicit ihu. dñe: h̃ aut quid. Dicit ei ihus. Sic eum volo manere: donec veniā. Quid ad te. Tu me sequere. Exiit ego sermo ille in me fratres. q̃ discipulus ille nō moriē. Et non dixit ihesus non moriē. sed sic eū volo manere donec veniā: quid ad te. Hic ē discipulus ille qui testimoniu⁹ phibet de h̃is et scripsit hec. Et sci m⁹: quia verū est testimoniu⁹ ei⁹. Sunt autē et alia multa que fecit ihus que si scribant per singula nec ipm arbitror mundū capere posse eos qui scribendi sūt libros.

ExPLICIT euāgelii scdm Johā
nē. **I**ncipit p̃fatio sc̃i Iheromi
mi in oēs epl̃as sc̃i Pauli.

Primū querit: q̃re post euangelia q̃ supplemē tū legis sūt et in quib⁹ nob̃ exēpla et p̃cepta viuendi plenissime digesta sunt voluerit apl⁹ has epl̃as ad singulas eccl̃as destināe. Hac aut causa factū videt: ut scilicet initia nascētis eccl̃e nouis causis existētib⁹ p̃ueniret et ut p̃ntia atq; oriētia ressecaret vitia et post futuras excluderet q̃stiones exēplo p̃phaz q̃ post editaz legē moysi in q̃ oīa dei mandata legebant. nihilomi n⁹ tñ doctrina sua rediūna semp̃ populi opressere peccata et p̃p̃t exēplū viuendi libros ad nostram etiā memoriā transmiserūt. Deinde querit: cur nō amplius q̃ decē epistol̃as ad eccl̃as scripserit. De

cem sunt em̃ cū ea que dicūt ad hebreos. naz relique quatuor ad discipulos sp̃tialit̃ sūt porrecte. Ut oñderet nouū nō discrepare a veteri testamento et se extra legē nō facere moysi. ad numez primoz decalogi mandatorū suas epl̃as destinauit et quot ille p̃ceptis a pharaone instituit libeātis: totidē epl̃is a dyaboli et ydolatrie seruitute edocet acquisitos. Nā et duas tabulas lapideas: duoz testamētōū figurā habuisse: viri eruditissimi tradiderunt. Epistolā sane que ad hebreos scribit quidā pauli nō ēē affirmant eo q̃ non sit eius nomie titulata et p̃pter sermonis stiliq; distātiā. s̃ aut barnabe iuxta tertullianum aut luce iuxta quosdā vel certe clementis discipuli aploz et episcopi romane eccl̃e post apostolos ordinati. Quibus respondendū ē. si p̃pterea pauli nō erit q̃a ei⁹ nō habet nomē: ergo nec alicuius erit. q̃ nullo nomie titulā. Qd si inconueniens absurdūq; est: ipi⁹ magis ēē credēda ē que tāto doctrine sue fulget eloquio. Sed qm̃ apud hebreoz eccl̃as q̃si destructor legis falsa suspitione habebat: voluit tacito nomine de figuris legis et veritate cristi reddere ratiōem: ne odiū nominis fronte prelati: utilitatē excluderet lectionis. Nō est sane mirū si eloquentior videat in p̃prio id est hebreo q̃ in p̃grino id est in greco: quo cetere epistolae sūt scripte sermone. Mouet etiam quosdam quare romanorū epistola in primo sit posita: cū eū nō p̃mo scriptā ratio manifestet